

Powszechny

Dziennik praw krajowych i rządowych

dla

kraju koronnego Galicyi i Lodomeryi wraz z Księstwami Oświęcimskim i Zatorskim, tudzież z Wielkiem Księstwem Krakowskim.

Część XXIX.

Wydana i rozestana dnia 20. Marca 1852.

Allgemeines

Landes-Gesetz- und Regierungsblatt

für das

Kronland Galizien und Lodomerien mit den Herzogthümern Auschwiz und Zator und dem Großherzogthume Krakau.

XXIX. Stück.

Ausgegeben und versendet am 20. März 1852.

Jahrgang 1851.

229.

Rozporządzenie Ministerstwa spraw wewnętrznych z dnia 3. Lipca 1851 *),

wydane do Namiestnika Galicyi i Lodomeryi,

**względem uwalniania od służby przy żandarmeryi w drodze oferty,
koneertacyi lub łaski.**

Ministerstwo spraw wewnętrznych, w porozumieniu z wysokiem Ministerstwem wojny, postanawia, iż względem uwalniania od służby w żandarmeryi (wyjąwszy wypadki w §§. 89 i 90 organicznego prawa wymienione **), bądź uwolnienie to ma mieć miejsce w drodze oferty, bądź w drodze koncertacyi lub łaski, pertraktacje tak samo, jak przy podobnych uwalnianiach żołnierzy z ces. k. wojska, zarządzane i przeprowadzone być mają.

O czym Waszej Excelencyi dla zastosowania się i zawiadomienia podległych Mu urzędów czyni się wiadomo.

Bach m. p.

230.

Rozporządzenie krajowej komendy wojskowej z dnia 7. Lipca 1851 ***)

wydane do wszystkich korpusów wojskowych,

że komendy werbunkowe i komisye asentujące obowiązane są, nie tylko na zapytanie urzędów obwodowych udzielać im wiadomości względem prawa do złożenia taksy od wojska uwalniającej, ale i składającemu, lub jego umocowanemu stosowne na to wydawać poświadczenie.

C. k. Ministerstwo wojny, [w porozumieniu z c. k. Ministerstwem skarbu, uznało potrzebę względem przyjmowania przez kasy zbiorcze taksy uwalniającej od wojska, wys. dekretem z dnia 26. Czerwca r. b. R. 4408 rozporządzić, iż, chociaż komendy werbunkowe w skutek reskryptu z dnia 12. Maja r. b. R. 3475, obowiązane są na zapytanie urzędów obwodowych, czy w zaszłym

*) Rozporządzeniem rządu krajowego z dnia 9. Lipca 1851 roku l. 26953 zawiadomiono o tem wszystkie urzędy obwodowe wschodniej części kraju dla własnego tychże zastosowania się i oznajmienia zwierzchnościom miejscowym, jakoteż magistrat i starostwo grodzkie we Lwowie, Naczelnikowi zaś komisji gubernijalnej w Krakowie udzielono odpisu tego rozporządzenia ku podobnemu oznajmieniu podległym temuż w zachodniej części kraju władzom.

**) Dziennik praw państwa z roku 1850, część XII, nr. 19, stronica 203.

***) Odpis tego rozporządzenia, nadesłanego za pomocą dekretu wys. Ministerstwa spraw wewnętrznych z dnia 10. Sierpnia 1851 za l. 17347, udzielił rząd krajowy pod d. 18. Września 1851 za l. 32942 wszystkim wschodnim urzędom obwodowym i kasom zbiorczym, tudzież przelożonemu komisji gubernijalnej w Krakowie, dla podobnegoż rozporządzenia w obwodach zachodnich, niemniej i krajowej dyrekeyi skarbu.

Erlaß des Ministeriums des Innern vom 3. Juli 1851 *),

an den Statthalter von Galizien und Lodomerien,

die Entlassung aus der Gensd'armee im Offert-, Konzertations- oder Gnadenwege betreffend.

Das Ministerium des Innern findet im Einverständniße mit dem hohen Kriegsministerium anzuordnen, daß bezüglich der vorkommenden Entlassungen aus der Gensd'armee (mit Ausnahme der in §§. 89 und 90 des organischen Gesetzes vorgedachten Fälle **), dieselben mögen im Offert-, Konzertations- oder Gnadenwege stattfinden, die Verhandlungen ebenso, wie bei gleichartigen Entlassungen der Soldaten im k. k. Heere, einzuleiten und durchzuführen sind.

Hievon werden Cuere zur Varnachachtung und Verständigung der unterstehenden Behörden in Kenntniß gesetzt.

Bach m. p.

Erlaß des Landes-Militär-Kommando vom 7. Juli 1851 ***) ,

an sämtliche Truppkörper

womit die Werbbezirks-Kommanden und Assent-Kommissionen verpflichtet werden, über das Recht zum Erlage der Militärdienst-Befreiungstaxe bei der Sammlungskasse, nicht allein den Kreisämtern auf Befragen Auskunft zu ertheilen, sondern jedesmal auch dem Erleger oder seinem Bevollmächtigten die entsprechende Bestätigung zu erfolgen.

Das k. k. Kriegsministerium hat im Einvernehmen mit dem k. k. Finanzministerium, in Betreff der Annahme von Militär-Befreiungstaxen bei den Sammlungskassen, mit dem hohen Erlaße vom 26. Juni d. J. N. 4408 anzuordnen befunden, daß obschon bereits die Werbbezirks-Kommanden zu Folge hohen Reskripts vom 12. Mai d. J. N. 3475 verpflichtet sind, den Kreisämtern auf Befragen, ob im gege-

*) Mit dem Erlaße des Landesguberniums vom 9. Juli 1851 B. 26953 sind davon sämtliche östliche Kreisämter zur Nachachtung und Verständigung der Ortsobrigkeiten, dann der Magistrat und die Stadthauptmannschaft in Lemberg in Kenntniß gesetzt, dagegen dem Vorsteher der Gubernial-Kommission in Krakau eine Abschrift desselben zur gleichmäßigen weiteren Veranlassung an die unterstehenden Behörden des westlichen Gebietes mitgetheilt worden.

***) Reichs-Gesetzblatt vom Jahre 1850, XII. Stück, No. 19, Seite 203.

**) Eine Abschrift dieses mit dem Dekrete des hohen Ministeriums des Innern vom 10. August 1851 Zahl 17347 herabgelangten Erlaßes ist von der Landesstelle am 18. September 1851 B. 32942 sämtlichen östlichen Kreisämtern und Sammlungskassen, dann dem Vorsteher der Gubernial-Kommission in Krakau, zur gleichmäßigen Verfügung im westlichen Gebiete, und der Landes-Finanz-Direktion mitgetheilt worden.

razie ma ten lub ów prawo żądania uwolnienia od służby wojskowej przez złożenie taksy, dawać tymże stosowne objaśnienie, prócz tego jeszcze komendy werbunkowe i komisye asentujące powinny także, jeżeli składający taksę lub tegoż umocowany zażąda, dawać na to za każdym razem stosowne poświadczenie, ażeby się tenże co do prawa złożenia taksy w kasie zbiorczej mógł wykazać.

O czem..... dodatkowo do rozporządzenia tutejszego z dnia 21. Maja r. b. R. 6709 dla scisłego zachowania zawiadamia się z tym dokładem, że w pomienionem poświadczeniu należy szczególnie wyrazić, czyli i od kiedy asentowane było indywiduum, które taksę składa, lub za którego taksę ofiarowano.

Schwarzenberg m. p.

231.

Rozporządzenie krajowej Dyrekcyi skarbowej z dnia 11. Lipca 1851,

wydane do władz, urzędów i organów tejże podległych,

rozwiązujące wątpliwość, czy za powtórne przypuszczenie do adwokatury, lub przyjęcie na notaryjusza, taksę opłacać należy.

Z powodu zaszłej wątpliwości, czy taksa w §§. 211 i 212 tekstu niemieckiego (191 i 192 tekstu włosk.) ustawy o taksach z dnia 27. Stycznia 1840 *) przepisana, tylko za pierwsze przypuszczenie do adwokatury, i pierwsze przyjęcie na notaryjusza, albowież i za powtórne, to jest, za przypuszczenie do innego okręgu sądowego, nie zaś do tego, dla którego uprawnienie za opłaconą taksę nadane było, a zatem także i w razie przeniesienia adwokatów i notaryjuszów w inne sądowe, lub notaryjuszowskie okręgi, opłacana być powinna, rozstrzygnęła wysoka rada Ministrów, że pozostać ma przy dotychczasowym zwyczaju, podług którego każde przypuszczenie do adwokatury, i każde przyjęcie na notaryjusza bez różnicy, czy to jest pierwsze, czy powtórne, podlega taksie, powołanemi paragrafami przepisanej.

Któreto rozporządzenie w skutek dekretu wysokiego Ministerstwa skarbu z dnia 22. Czerwca 1851, za l. 28287/1865, ogłasza się za prawidło postępowania.

Krajewski m. p.

*) W Zbiorze ust. praw. z r. 1840 Cz. I, l. 131, stron. 342.

benen Falle der gesetzliche Anspruch, sich durch den Erlag der Taxe vom Militärdienste zu befreien, bestche, die entsprechende Auskunft zu ertheilen, dennoch über diesen Umstand von den Werbbezirks-Kommanden oder Assent-Kommissionen jedesmal auch dem Erleger oder seinem Bevollmächtigten auf Verlangen eine entsprechende Bestätigung zu dem Ende erfolgt werde, damit er sich mittelst derselben über das Recht zum Erlage der Taxe bei der Sammlungskasse ausweisen kann.

Wovon im Nachhange zur hierortigen Weisung vom 21. Mai d. J. N. 6709 mit dem Beifügen zur genauen Darnachachtung in die Kenntniß gesetzt wird, daß in der erwähnten Bestätigung vorzüglich zu berühren sei, ob und seit wann, der Erleger, oder derjenige, zu dessen Gunsten die Taxe angeboten wird, assentirt wurde.

Schwarzenberg m. p.

231.

Erlaß der Finanz-Landes-Direktion vom 11. Juli 1851,

an die unterstehenden Behörden, Aemter und Organe,

wodurch der Zweifel, ob die Taxgebühr für die wiederholte Zulassung zur Advokatur und Aufnahme zum Notar zu entrichten sei, gelöst wird.

Ueber den vorgekommenen Zweifel, ob die in den §§. 211 und 212 deutschen (191 und 192 ital.) Textes des Taxgesetzes vom 27. Jänner 1840*) vorgeschriebene Taxe nur für die erste Zulassung zur Advokatur und die erste Aufnahme zum Notar, oder auch für die wiederholte, d. i. für die Zulassung in einen anderen Gerichtsbezirk, als für welchen die Berechtigung, wofür die Taxe entrichtet wurde, ertheilt worden ist, somit auch bei Uebersetzung der Advokaten und Notare in andere Gerichts- oder Notariatsbezirke zu entrichten sei, hat der hohe Ministerrath entschieden, daß es bei der bisherigen Übung zu verbleiben habe, wonach jede Zulassung zur Advokatur und jede Aufnahme zum Notar ohne Unterschied, ob sie eine erste oder wiederholte ist, der in den berufenen Paragraphen vorgeschriebenen Taxe unterliegt.

Dies wird in Folge hohen Finanz-Ministerial-Erlasses vom 22. Juni 1851 Zahl 28287-1865 zur Richtschnur bekannt gegeben.

Krajewski m. p.

*) In der Provinzial-Gesetzsammlung vom Jahre 1840, I. Abtheilung, Nro. 131, Seite 342.

232.

Rozporządzenie Ministerstwa spraw wewnętrznych z dnia
14. Lipca 1851,

o przewożeniu transportów wojskowych koleją żelazną, albo parowemi statkami.

Według oznajmienia z dnia 26. Czerwca r. b. rozporządziło c. k. Ministerstwo wojny, że na przyszłość wszystkie transporta wojsk idące tamtędy, gdzie koleje żelazne, albo statki parowe znajdują się, temż kolejami, lub statkami przewożone być mają, jeżeli odbywając pochód stacyjami, więcej jak trzy dni potrzebują, aby stanąć na miejscu przeznaczenia swego.

Bach m. p.

233.

Rozporządzenie Rządu krajowego z dnia 18. Lipca 1851 *)

wydane 1. do dwunastu wschodnich urzędów obwodowych, 2. do magistratu i starostwa grodzkiego we Lwowie,

którem polecono istniejący zakaz przedawania wojskowego moderunku nanowo ogłosić, i czuwać nad scisle m onego przestrzeganiem.

Według odezwy krajowej komendy wojskowej z dnia 13. b. m. l. 8937 R. wysokie Ministerstwo wojny, zawiadomione o zaszłej konfiskacie znacznego zapasu mundurów u pewnego handlarza żyda, spowodowało się przypomnieć rozporządzeniem z dnia 28. z. m. 4890 E. zakaz przedawania moderunku skarbowego, z tym dodatkiem, że:

według reskryptu okolnego E. 1130 z dnia 6. Marca 1838, i przywiezionych w nim dawniejszych przepisów, rzeczy stanowiące moderunek skarbowy do przedmiotów z handlu wywołanych należą, że więc każda w tym względzie między osobami prywatnemi zawarta ugoda, i każda między niemi umowa za nieważną uznana jest.

Z tego wynika, jak to w wymienionych powyżej przepisach wyraźnie powiedziano, że rzeczy do moderunku należące, gdziekolwiekby je u osób prywatnych znalaziono, jako własność skarbowa na rzecz skarbu zabrane być mogą, jeżeli z wyznania lub dostrzeżonych na nich znaków, albo też z innych prawnych dowodów okaże się, że są moderunkiem skarbowym.

*) Komisya gubernijalna w Krakowie, równocześnie od krajowej komendy wojskowej wezwana, wydała podobne rozporządzenie do władz w zachodniej części kraju urzędujących.

232.

Erlaß des Ministeriums des Innern vom 14. Juli 1851,

wegen Beförderung der Mannschafts-Transporte auf den Eisenbahnen oder Dampfschiffen.

Das k. k. Kriegsministerium hat laut einer Eröffnung vom 26. Juni d. J. die Verfügung getroffen, daß künftighin alle Mannschafts-Transporte in jenen Richtungen, wo Eisenbahnen oder Dampfschiffe bestehen, auf diesen dann befördert werden, wenn sie stationatim marschierend, mehr als drei Marschstage benöthigen würden, um an ihre Bestimmung zu gelangen.

Bach m. p.

233.

Erlaß des Landesguberniums vom 18. Juli 1851*),

1. an die zwölf östlichen Kreisämter, 2. den Magistrat und die Stadthauptmannschaft in Lemberg,

wodurch die Republizirung des wegen des Verkaufes militärischer Montursorten bestehenden Verbotes, und dessen genaue Handhabung angeordnet wird.

Aus Anlaß der stattgefundenen Konfiskazion eines bedeutenden Monturs-Vorrathes bei einem jüdischen Händler, hat nach Eröffnung des Landes-Militär-Kommando vom 13. d. M. J. 8937 N., sich das hohe Kriegsministerium veranlaßt gefunden, mit hohem Erlaße vom 28. v. M. E. 4890 das wegen des Verkaufes ärarischer Montursorten bestehende Verbot mit dem Beifügen in die Erinnerung zu bringen, daß:

nach dem Zirkular-Reskripte E. 1130 vom 6. März 1838 und den darin angeführten älteren Gesetzen ärarische Monturs-Gegenstände zu den außer Verkehr gesetzten Sachen gehören, daher jeder darüber unter Privaten errichtete Vertrag und jede unter selben getroffene Verabredung als ungiltig erscheint.

Daraus folgt, wie in den vorgedachten Vorschriften ausdrücklich enthalten ist, daß solche Montursstücke, wo sie immer bei Privaten vorgefunden werden, als ärarisches Eigenthum erscheinen, und daher zu Gunsten des Aerares eingezogen werden können, wenn selbe durch das Geständniß, oder vermög der auf diesen Gegenständen vorgefundenen Zeichen, oder sonst durch gesetzliche Beweise als ärarische Montursstücke dargethan werden können.

*) Eine gleichmäßige Wessung an die Behörden im westlichen Gebietstheile ist von der Gubernial-Kommission in Krakau, über ein gleichzeitig an dieselbe ergangenes Ersuchschreiben des Landes-Militär Kommando erlassen worden.

Co się tyczy formy, w jakiej takowe zajęcie dokonane być ma, wyrzekło wysokie Ministerstwo wojny, że w dekretach nadwornych z dnia 16. Września 1797 *) i 5. Grudnia 1800 **) zawarty jest nakaz, ażeby takie rzeczy mundurowe, gdzieby je dostrzeżono, bez wszelkiego względu zabierać i oddawać do najbliższej komisji moderunku wojskowego.

Nadto gdy podług pomienionego na wstępie wysokiego rozporządzenia co do tego przedmiotu względem osób cywilnych, szczególnie zaś względem żydów, żadne pobłażanie nie ma mieć miejsca, aby ich od zakupywania własności skarbowej odstraszyć i powstrzymać, przez coby sprzedaż, a mianowicie sposobność i zachęta do tejsze sama przez się ustala, zwłaszcza gdy rozpuszczeni i urlopowani żołnierze nie mają prawa pozbywać rzeczy do moderunku należące, zatem też ani dla nich od wydanego zakazu nie uczyniono wyjątku, któryby co do urlopników ten za sobą pociągał skutek, iżby rzeczy im w pierwszej połowie czasu swej używalności udzielone z obowiązkiem zwrócenia tychże w dobrym stanie, jeźliby w tejsze samej połowie czasu ich używalności do służby powołanymi zostali, podobnie jak i sztuki w połowie, lub całkiem sterane wyprzedawali, coby wszakże, póki by na nie kupca nie mieli, nigdy się nie działo, jedynie bowiem moderunek i ryszturek, komendantom niższych oddziałów więcej nieprzydatny, a w instrukcyi o postępowaniu z moderunkiem w oddziale I. §. 121 opisany, zatem pokawałkowany i potłuczony, i to zawsze na publicznej licytacji wyprzedawać wolno, któryto przepis obowiązuje także komisje moderunkowe we względzie nieprzydatnych, do żadnego dalszego użytku niesposobnych kawałków, przeto dodatkowo do rozporządzenia tutejszego z dnia 24. Stycznia r. b. za l. 3118 ***), zawiadamia się o tym dekreście Ministerstwa wojny

(do urzędów obwodowych)

urząd obwodowy N. dla obwieszczenia tych przepisów podległym onemu zwierzchnościom,

(do magistratu i starostwa grodzkiego)

magistrat i starostwo grodzkie,

(do wszystkich tych władz)

z zaleceniem scislego przestrzegania tego dekretu i nakazu, aby moderunek konfiskować bez wszelkiego względu wszystkim, którzyby służącego sobie prawa posiadania i noszenia onegoż, a takimi są rozpuszczeni i urlopowani żołnierze, wykazać nie mogli.

Gotuchowski m. p.

*) W galicyjskim Zbiorze patentów z r. 1797, l. 57, str. 87.

**) W Zbiorze ustaw politycznych T. XV., l. 57, str. 201.

***) W Dzienniku praw krajowych z r. 1851, cz. IV., l. 29, str. 91.

In Betreff der Form, in welcher diese Einziehung geltend zu machen ist, hat das hohe Kriegsministerium bemerkt, daß in den allgemein kundgemachten Hofdekreten vom 16. September 1797*) und 5. Dezember 1800**) angeordnet wurde, derlei Monturstücke, wenn irgendwo einige angetroffen werden, ohne alle weitere Rücksicht in Beschlag zu nehmen, und an die nächste Militär-Monturs-Kommission abzugeben.

Nachdem weiters zu Folge des eingangs erwähnten hohen Erlaßes in dieser Hinsicht gegen das Civile, besonders gegen die Juden, keine Nachsicht eintreten darf, damit sie vom Ankaufe ärarischen Gutes zurückgeschreckt und abgehalten werden, auf welche Art der Verkauf und besonders die Gelegenheitsmacherei und Aufmunterung von selbst aufhören wird, Entlassene und Urlauber ebenfalls kein Recht haben, Monturstücke zu verkaufen, weshalb in Betreff derselben auch keine Ausnahme von den dießfälligen Verbot-Vorschriften besteht, welche bei den Urlaubern nur zur Folge haben würde, daß sie Monturstücke, die ihnen in der ersten Tragzeithälfte mitgegeben werden, und bei der Einberufung in derselben Tragzeithälfte noch brauchbar zurückbringen sollen, ebenso wie halb- oder ausgetragene Sorten veräußern möchten, was jedoch stets unmöglich sein wird, so lange sie keine Käufer finden, und nur die den Unterabtheilungs-Kommandanten zu gar keinem Gebrauche mehr dienenden Monturs- und Rüstungsforten in dem im §. 121, Abschnitt I. der Monturs-Gebahrungs-Instruktion beschriebenen zerstückten und zerschlagenen Zustande, jedoch bloß bei einer öffentlichen Vizitation veräußert werden dürfen, was auch bei den Monturs-Kommissionen bezüglich der unbrauchbaren Abfälle, die ebenfalls zu keinem weiteren Gebrauche bei denselben mehr geeignet sein dürfen, vorgeschrieben ist: so wird im Nachhange zur hierortigen Verordnung vom 24. Jänner d. J. Z. 3118***) von dem dießfälligen Kriegsministerial-Dekrete (das Kreisamt) (der Magistrat) (die Stadthauptmannschaft)

für 1,

zur Verlautbarung dieser Vorschriften an die untergeordneten Ortsobrigkeiten und deren Anweisung

für alle

zur genauen Handhabung dieser Vorschriften mit der Weisung, derlei Monturen bei jedem, der sich nicht wie der Urlauber und Entlassene mit deren rechtmäßigem Besitze, als zu deren Tragung Befugte, auszuweisen vermag, ohne weiters zu konfiszieren, in die Kenntniß gesetzt.

Goluchowski m. p.

*) In der galizischen Patenten-Sammlung vom Jahre 1797, No. 57, Seite 87.

**) In der politischen Gesetzsammlung, XV. Band, Nr. 57, Seite 201.

***) Im Landesgesetzblatte vom Jahre 1851, IV. Stück, Nr. 29, Seite 91.

Rozporządzenie Rządu krajowego z dnia 20. Lipca 1851,

wydane do wszystkich konsyсторzów metropolitalnych i biskupich obrządku łacińskiego i grecko-katolickiego (za równoczesnem udzieleniem odpisu do krajowej izby rachunkowej i Naczelnika komisji gubernialnej w Krakowie, celem zawiadomienia tamecznego konsyсторza jeneralnego),

którem postanowienia rozporządzeń Ministerstwa skarbu z dnia 10. Marca 1849, i z dnia 8. Marca 1851 wydanych względem używania kolei żelaznych, lub statków parowych przy jazdach służbowych, rozciągają się także na księży i elewów do wyższego zakładu nauk kapłańskich we Wiedniu udających się, i którem zarazemienne strawne dla nich się oznacza.

Według dekretu wysokiego Ministerstwa wyznań i oświecenia z dnia 6 b. m. do l. 2204, toż Ministerstwo zgodziło się co do wynagrodzenia kosztów podróży księży udających się do wyższego zakładu nauk kapłańskich we Wiedniu, w następujący sposób: że

1. postanowienia dekretów Ministerstwa skarbu z dnia 10. Marca 1849 do l. 4467 *), i z dnia 8. Marca 1851 do l. 2515 **) także do wspomnionych elewów w ten sposób zastosować należy, iż tymże w drodze, w której kolei żelaznych, lub statków parowych użyć mogą, zamiast przyzwolonej najwyższem postanowieniem z dnia 18. Stycznia 1821 ***) należytości milowej, która odpowiada wymierzonej opłacie na jednego konia, tudzież na poczesne i smarowidło, a oraz czwartej części należytości za krytą kolaskę, przypuszcza się tylko pobierana taksa za jazdę drugiej klasy, niemniej kosztu dojechania do stacyi tam i nazad, nakoniec należytość za transport pakunku wagę ustanowioną przewyższającego, i że tylko tam, gdzie jazdy tego rodzaju użyć nie można, dotychczasowe wynagrodzenie kosztów jazdy podług przepisu wspomnionego najwyższego postanowienia i nadal wypłacać należy.

2. Strawne, które dotychczas piętnaście krajcarów na milę wynosiło, ustanawia się w ilości dziennej dwóch złotych reńskich 24. kr. mon. kon.

3. Każdy elew, żądający wynagrodzenia, ma porządnym złożyć szczegółowy rachunek podróży, który potem przez nadworną izbę obrachunkową, zamiast dotychczasowego ex officio wykonywanego obrachowania należytości podróży, będzie zbadany i sprawdzony.

*) W Dzienniku praw państwa części uzupełniającej nr. 158, stron. 177.

**) W Dzienniku praw krajowych, części XIV., nr. 89, stron. 282.

***) W Zbiorze praw krajowych z roku 1821, nr. 32, stron. 48.

Erlaß des Landesguberniums vom 20. Juli 1851,

an sämtliche Metropolitan- und bischöfliche Konsistorien des lat. und gr. kath. Ritus, (unter gleichzeitiger Mittheilung einer Abschrift an die Provinzial-Staatsbuchhaltung und an den Vorsteher der Gubernial-Kommission in Krakau, behufs der weiteren Verständigung des dortigen General-Konsistoriums),

womit die Bestimmungen der Erlässe des Finanz-Ministeriums vom 10. März 1849 und 8. März 1851, über die Benützung der Eisenbahnen oder der Dampfschiffe bei Dienstreisen, auch auf die in das höhere Priester-Bildungs-Institut nach Wien abgehenden Priester und Zöglinge ausgedehnt, und die täglichen Zehrgelder für dieselben festgesetzt werden.

In Betreff der Reisekosten-Vergütung für die nach Wien in das höhere Priester-Bildungs-Institut abgehenden Priester ist das hohe Ministerium des Kultus und öffentlichen Unterrichtes laut Erlasses vom 6. d. M. J. 2204 mit dem hohen Finanz-Ministerium dahin übereingekommen:

1. Daß die Bestimmungen der Erlässe des Finanz-Ministeriums vom 10. März 1849 Z. 4467*) und 8. März 1851 Z. 2515**) auch auf die erwähnten Zöglinge in sofern anzuwenden sind, daß denselben auf Strecken, wo sie sich der Eisenbahnen, oder der Dampfschiffe bedienen können, statt der in der Allerhöchsten Entschließung vom 18. Jänner 1821***) bewilligten Meilengelder im Betrage des Ritt-, Trink- und Schmiergeldes für ein Pferd und des vierten Theiles der Gebühr für eine gedeckte Kalesche, nur die jedesmalige Fahrtare nach der zweiten Klasse nebst den Kosten für den Transport zum Stationsplatze und zurück, und für den Transport des das Normalgewicht überschreitenden Gepäcks passirt wird, und daß nur dort, wo diese Beförderungsmittel ihnen nicht zu Gebote stehen, es bei der bisherigen Fuhrkosten-Vergütung nach der Anordnung der bezogenen Allerhöchsten Entschließung zu verbleiben hat.

2. Das Zehrgeld, welches aber bis jetzt mit fünfzehn Kreuzer pr. Meile aufgerechnet wurde, wird auf Zwei Gulden 24 kr. Konv. Münze für den Tag festgesetzt.

3. Jeder Zögling der eine Vergütung anspricht, hat ein ordnungsmäßiges Reise-partikulare zu legen, welches dann von der Hofbuchhaltung, anstatt der bisher von ihr ex officio geschehenen Berechnung der Reisegebühren, geprüft und richtig gestellt wird.

*) Im Ergänzungsbande des Reichsgesetzblattes unter No. 158, Seite 177.

**) Im Landesgesetzblatte, XIV. Stück, Nr. 89. Seite 282.

***) In der Provinzial-Gesetzsammlung vom Jahre 1821, unter Nr. 32, Seite 48

O tych wysokich uchwałach zawiadamia się przewielebny konsystorz dla własnej wiadomości i dla objaśnienia księży udających się do wyższego zakładu nauk kapłańskich.

Gołuchowski m. p.

235.

Okólnik Ministerstwa wojny z dnia 21. Lipca 1851,

(w Dzienniku praw państwa, część XLIX., nr. 175, wydana dnia 9. Sierpnia 1851),

dotyczący dymisyi landwerów (przeznaczonego do obrony w kraju żołnierstwa), obecnie już dwanaście lub więcej lat służących.

Na uczyniony najuniżeńszy wniosek, raczył Najjaśniejszy Pan, J. C. Mość Najwyższem postanowieniem Swem z dnia 16. Lipca 1851, najtaskawiej zezwolić na dymisyję landwerów, zostających obecnie już lat dwanaście, albo więcej w służbie wojskowej i zarazem rozporządzić, ażeby z prostego żołnierstwa wszyscy, z szarż zaś połowa, natychmiast, reszta zaś z tychże ostatnich dopiero wtedy dymisyję otrzymali, aż zupełnie użytecznymi się staną wstępujący w miejsce szarż dymisyjonowanych.

Co się z tym dodatkiem do powszechnej podaje wiadomości, iż bliższe przepisy względem postępowania, przy wykonaniu tych dymisyj zachować się mającego, osobnem będą udzielone rozrządzeniem.

Csorich m. p.

236.

Okólnik Ministerstwa wojny z dnia 25. Lipca 1851,

(w Dzienniku praw państwa, część XLIX. nr. 176, wydana dnia 9. Sierpnia 1851),

dotyczący uwolnienia od stempla kwitów, wydanych przez inwalidów wojskowych na otrzymane wsparcie z fundacyj, założonych w skutek ostatnich wypadków wojennych.

Na mocy prowizorycznej ustawy taksalnej i stemplowej z dnia 9. Lutego 1850, mianowicie pozycyi taryfowej 48 lit. 1, kwity na wspomżenia, przypadające inwalidom wojskowym z funduszów, założonych w skutek ostatnich wypadków wojennych, są bezwarunkowo od opłaty stempla wolne; co w skutek rezolucyi c. k. Ministerstwa finansów z dnia 28. Czerwca r. b. Nr. 18875 *), nastąpionej na wniesione zapytanie, do powszechnej podaje się wiadomości i zachowania.

Csorich m. p.

*) Te oznajmienie Ministerstwa skarbu zostało rozporządzeniem krajowej Dyrekcji skarbu z dnia 22. Lipca 1851 za l. 32729 udzielonom w odpisie wszystkim podrzędnym władzom, urządóm i organom dla wiadomości i zachowania się.

Von diesen hohen Beschlüssen wird das hochwürdigste Konsistorium zur eigenen Wissenschaft und zur Belehrung der in das höchste Priester-Bildungs-Institut abgehenden Priester im vorkommenden Falle in Kenntniß gesetzt.

Goluchowski m. p.

235.

Erlaß des Kriegsministeriums vom 21. Juli 1851,

(im Reichs-Gesetzblatte, XLIX. Stück, No. 175, ausgegeben am 9. August 1851)

betreffend die Entlassung der gegenwärtig zwölf Jahre oder darüber dienenden Landwehr-Mannschaft.

Seine Majestät der Kaiser haben mit der Allerhöchsten Entschließung vom 16. Juli 1851, über erstatteten allerunterthänigsten Vortrag, die Entlassung der gegenwärtig bereits zwölf Jahre oder darüber dienenden Landwehrmänner huldreichst zu bewilligen und anzuordnen geruhet, daß die in diese Kategorie gehörigen Landwehr-Gemeinen alle, von den Chargen aber nur die Hälfte sogleich, der Rest der Letzteren aber erst dann entlassen werden, wenn der Ersatz für die entlassenen Chargen vollkommen brauchbar herangebildet sein wird.

Dieses wird hiemit unter dem Beifügen zur allgemeinen Wissenschaft bekannt gemacht, daß die näheren Weisungen wegen des bei Vollziehung dieser Entlassungen zu beobachtenden Verfahrens mittelst eines besonderen Erlaßes unter Einem ertheilt werden.

Gsrich m. p.

236.

Erlaß des Kriegsministeriums vom 25. Juli 1851,

(im Reichs-Gesetzblatte, XLIX. Stück, No. 176, ausgegeben am 9. August 1851),

in Betreff der Stempelfreiheit der Quittungen invalider Krieger über Unterstützungen aus den, in Folge der letzten Kriegs-Ereignisse gegründeten Stiftungen.

Den Quittungen über solche Unterstützungen, welche invaliden Kriegern aus den für sie in Folge der letzten Kriegs-Ereignisse in's Leben getretenen Stiftungen zufließen, kommt mit Hinblick auf die Tarifpost 48, lit. 1. des provisorischen Tax- und Stempelgesetzes vom 9. Februar 1850, die unbedingte Befreiung von der Stempelgebühr zu, welches in Folge einer, auf hierortige Anregung erfolgten Eröffnung des Finanzministeriums vom 28. Juni l. J. Nr. 18875 *) zur Wissenschaft und Darnachachtung bekannt gegeben wird.

Gsrich m. p.

*) Diese Finanzministerial-Eröffnung ist mit dem Erlaße der Finanz-Landes-Direktion vom 22. Juli 1851 Z. 32729 Samtlichen ihr unterstehenden Behörden, Aemtern und Organen in Abschrift zur Wissenschaft und Darnachachtung mitgetheilt worden.

Rozporządzenie Ministerstwa handlu z dnia 27. Lipca 1851.

(w Dzienniku praw państwa, część XLIX, nr. 177, wydana dnia 9. Sierpnia 1851),

którem się, w porozumieniu z Ministerstwem finansów, reguluje postępowanie z listami, przydybanemi w transporcie zakazanym.

Aby zebrać w jedno przepisy, dotyczące postępowania z listami, w zakazanym transporcie zatrzymanemi, wydane przez powszechną kamerę nadworną pod dniem 26. Marca 1836 l. 1799-pp. *) i pod dniem 28. Czerwca 1847 l. 24145—878 **) , tudzież aby oraz pogodzić niektóre postanowienia onychże ze zmianami, zaszłemi tymczasem w ustawodawstwie pocztowem, widzi się Ministerjum handlu spowodowanem, wydać w porozumieniu z Ministerstwem finansów, rozporządzenia następujące:

1. Jeżeli przydybane zostaną listy lub pisma peryjodyczne (gazety, żurnale) w transporcie zakazanym przepisami pocztowemi, będzie czyn ten, stosownie do ustaw opisany (ust. karn. na przest. doch. §§. 535 aż do 537), a oraz będą prawne zabezpieczenia środki zaprowadzone, mianowicie zaś listy i pisma peryjodyczne zatrzymane, które w przestąpieniu praw znajdują się, nawet choćby takowe markami były opatrzone.

Oprócz tego żądać należy:

- a) złożenia przepisanej należytości pocztowej, a to podług najwyższej taksy portoryjnej 9-krajarowej od każdego pojedynczego, nie nad jeden łót wążącego listu, równie jak od każdej do pojedynczego adresata wystosowanej paczki gazet, nie nad jeden łót wążącej, z zastosowaniem powszechnie przepisanej progresyi wagi i portoryjum, jeżeli z okoliczności i z wykazów, ze strony osoby zatrzymanej przedłożonych, nie pokazuje się, że na odległość między urzędem pocztowym, gdzieby list miał być podanym, a urzędem pocztowym, od któregoby nastąpiło było wydanie onegoż adresatowi, mniejsza należytość portoryjna została ustanowioną;
- b) zabezpieczenia kary wedle wymiaru w §. 568. ust. karn. na przest. doch. ustanowionego, wyjąwszy przypadek, o którym stanowi §. 428. ust. karn. na przest. dochod., a to: w pięciorakiej kwocie należytości portoryjnej, w razach §^m 423. pod 1) i §^m 427, w dwunastokrotnej zaś kwocie onejże w razach §^m 423 pod 2) i §^m 429 wskazanych, nigdy jednak niżej jednego złotego reńskiego.

*) W Zbiorze ustaw politycznych i rozporządzeń tom LXIV., Nro 60, str. 468.

**) W Zbiorze ustaw prowinc. z r. 1847, pod l. 138.

Verordnung des Handelsministeriums vom 27. Juli 1851, (im Reichs-Gesetzblatte XLIX. Stück, No. 177, ausgegeben am 9. August 1851)

wodurch im Einvernehmen mit dem Finanzministerium, das Verfahren bei Anhaltung von Briefen im verbotenen Transporte geregelt wird.

Um die Vorschriften, welche über die Behandlung der im verbotenen Transporte angehaltenen Briefe von Seite der allgemeinen Hofkammer unterm 26. März 1836 Z. 1799 - pp. *), und 28. Juni 1847 Z. 24145-878 **), erlassen sind, in eine einzige zusammenzufassen und einige Bestimmungen derselben mit den mittlerweile eingetretenen Veränderungen in der Postgesetzgebung in Einklang zu bringen, findet sich das Handelsministerium im Einvernehmen mit dem Finanzministerium zu nachstehenden Anordnungen bestimmt:

1. Werden Briefe oder periodische Schriften (Zeitungen, Journale) in einem durch die Postvorschriften untersagten Transporte betreten, so ist die Thatbeschreibung auf die vorschriftmäßige Art (Strafgesetz über Gefällsübertretungen §§. 535 bis 537) aufzunehmen, und es sind zugleich die gesetzlichen Maßregeln der Sicherstellung zu ergreifen, insbesondere aber die in der Uebertretung gefundenen Briefe und periodischen Schriften, selbst wenn dieselben mit Marken versehen wären, anzuhalten.

Ueberdies ist zu fordern:

- a) der Erlag der gesetzlichen Postgebühr, und zwar, wenn nicht aus den Umständen und den von der angehaltenen Partei gelieferten Nachweisungen hervorgeht, daß für die Entfernung zwischen dem Postamte, bei welchem der Brief hätte aufgegeben werden sollen, und dem Postamte, bei welchem die Abgabe an den Adressaten zu geschehen hat, ein milderer Portosatz entfällt, nach dem höchsten Portosatz von 9 kr. für jeden einzelnen nicht mehr als Ein Loth wiegenden Brief, und jedes an einen einzelnen Adressaten gerichtete Zeitungspaket im Gewichte von nicht mehr als Ein Loth unter Anwendung der allgemein vorgeschriebenen, Gewichts- und Portoprogression;
- b) die Sicherstellung der Strafe nach dem im §. 568 G. St. G. festgesetzten Ausmaße, nämlich außer dem Falle, von welchem der §. 428 G. St. G. handelt, und zwar in den im §. 423 unter 1 und im §. 427 angeführten Fällen mit dem fünffachen, hingegen in den im §. 423 unter 2 und im §. 429 angeführten Fällen mit dem zwölffachen Betrage der entfallenden Postgebühr, niemals aber unter Einem Gulden.

*) In der Sammlung der politischen Gesetze und Verordnungen LXIV. Band, Nr. 60., Seite 468.

**) In der Provinzial-Gesetzsammlung vom Jahre 1847 unter Nr. 138

Wypadałoby przeto np. za list zatrzymany w transporcie zakazanym, wazący 2½ łota, gdyby miała zastosowanie [najwyższa taksa portoryjum, złożyć należytość portoryjną 27-krajcarową, a oprócz przypadku dobrowolnego złożenia kwoty karnej (§. 428) zabezpieczyć oraz karę pieniężną w kwocie 2 złt. r. 15 kr. (§. 423 (1) 427), albo 5 złt. r. 24 kr. (§. 423 (2) 429).

2. Jeżeli w miejscu, gdzie czyn ma być opisany, znajduje się urząd pocztowy, i jeżeli nie zachodzą poszlaki innego przestąpienia, jak tylko przepisów pocztowych, czyn w urzędzie pocztowym ma być opisany; jeżeli zaś oraz o inne idzie przestąpienie, a czyn w innym urzędzie dochodowym lub politycznym opisany być ma, należy przybrać do tego, o ile to bez szkodliwej stać się może przewłoki, urzędnika pocztowego w miejscu znajdującego się, albo ekspedyjenta pocztowego, ekspedytora pocztowego, lub też pocztmistrza.

3. Zatrzymane listy i gazety winny wraz z złożoną należytością portoryjną, jeżeli nie zachodzą poszlaki innego jakiego przestąpienia, bezzwłocznie oddane być temu urzędowi pocztowemu, w którym, lub za współdziałaniem którego nastąpiło opisanie czynu, albo też najbliższemu urzędowi pocztowemu, jeżeli przy opisanu czynu nie miało miejsca współdziałanie urzędu pocztowego, urząd pocztowy odbierający potwierdzi odebranie albo w samym opisanu czynu, albo osobnym pismieniem poświadczeniem i przesłać przedmioty sobie oddane do miejsca przeznaczenia, w napisie wymienionego.

Ten sam urząd pocztowy, albo jeżeli czynność urzędu dochodowego nie była przedsięwziętą na miejscu urzędu pocztowego, wykonujący urząd dochodowy i osobno ku temu ustanowieni urzędnicy śledczy, mają także prawo, jeżeli nastąpiło zaniechanie zwyczajnego postępowania karnego i nie ukazują się poszlaki innego przestąpienia, wydać stronom na żądanie listy zatrzymane, jeżeli ilość takowych u jednej a tej samej osoby nie nad pięć wynosi, za złożeniem należytości portoryjnej, podług najwyższej ustawy taryfowej 9-krajcarowej od listu pojedynczego, dla własnego przez nich przesłania na miejsce przeznaczenia.

W tym jednak razie, po złożeniu kwoty portoryjnej i kwoty z dobrowolnej ugody wypadającej (§. 428), na każdym liście stempel urzędowy będzie wyciśnięty, z dołożeniem oraz na adresie wyrazów: „angehalten und freigemacht“ (zatrzymano i uwolniono).

Jeżeliby zatrzymane przeselki opatrzone były markami listowymi, albo gazetowymi, będzie na tychże markach wykonana obliteracja (zniszczenie dalszego ich użycia) przez wyciśnięcie pieczęci urzędowej.

Należytości portoryjne, przez organ dochodowy w ten sposób odebrane, wciągnie tenże do rejestru A. jako depozytum, które dochodowy urząd z końcem

Es wäre sonach z. B. für einen im verbotenen Transporte angehaltenen Brief im Gewichte von $2\frac{1}{2}$ Loth, wenn der höchste Portosatz in Anwendung kommt, die Portogebühr von 27 fr. zu erlegen, und außer dem Falle der freiwilligen Erlegung des Strafbetrages (§. 428) die Strafe von 2 fl. 15 fr. (§. 423 (1) 427) oder 5 fl. 24 fr. (§. 423 (2) 429) sicherzustellen.

2. Befindet sich in dem Orte, in welchem die Thatbeschreibung aufzunehmen ist, ein Postamt, und waltet nicht Anzeigen einer anderen Uebertretung als jener der Postvorschriften ob, so ist die Thatbeschreibung bei dem Postamte aufzunehmen; handelt es sich jedoch zugleich noch um andere Uebertretungen und wird die Thatbeschreibung bei einem anderen Gefällsamte oder einer politischen Behörde aufgerommen, so ist, wenn es ohne einem nachtheiligen Aufschub geschehen kann, ein Beamter des im Orte befindlichen Postamtes, oder der Postexpedient, Postexpeditor, Postmeister beizuziehen.

3. Die angehaltenen Briefe und Zeitungen und die erlegte Postgebühr sollen, wenn keine Anzeigung einer anderen Uebertretung vorhanden ist, unaufgehalten dem Postamte, bei welchem oder unter dessen Mitwirkung die Thatbeschreibung aufgenommen wird, oder sofern ein Postamt bei der Aufnahme der Thatbeschreibung nicht mitwirkte, dem nächsten Postamte übergeben werden; dieses hat den Empfang entweder in der Thatbeschreibung, oder mit einer abgeforderten schriftlichen Bescheinigung zu bestätigen und die übergebenen Gegenstände an den in der Ueberschrift ausgedrückten Ort der Bestimmung zu befördern.

Dieses Postamt, oder wenn die Gefällsamtsbehandlung nicht an dem Orte eines Postamtes stattgefunden hat, das ausübende Gefällsamt und die eigens aufgestellten Untersuchungsbeamten sind auch ermächtigt, wenn die Ablassung vom ordentlichen Strafverfahren stattgefunden hat, und die Anzeigung einer anderen Uebertretung nicht vorhanden ist, die angehaltenen Briefe, falls deren Stückzahl bei einer und derselben Partei fünf nicht übersteigt, den Parteien auf ihr Verlangen gegen Erlag der Postgebühr nach dem höchsten Tarifsätze von 9 fr. für den einfachen Brief zur eigenen Beförderung an den Bestimmungsort auszufolgen.

In diesem Falle ist aber nach erlegtem Porto- und Straf-Abfindungsbetrage (§. 428) auf jeden Brief die Amtsstampiglie aufzudrücken und auf der Adresse beizusetzen: „Angehalten und freigemacht.“

Sollten die angehaltenen Sendungen mit Brief- oder Zeitungsmarken versehen sein, so ist durch das Aufdrücken der Amtsstampiglie auf dieselben zugleich die Obliteration zu vollziehen.

Die von einem Gefälls-Organ in dieser Art eingehobenen Portogebühren sind von demselben im Register A. als Depositem einzutragen, und am Schluß jedes Mo-

każdego miesiąca bezpośrednio odwiezie drogą administracyi kameralnej powiatowej (dyrekeyi finansów powiatowej, intendancyi finansów) do dyrekeyi poczt kraju koronnego (w królestwie Lombardzko-Weneckiem do dyrekeyi poczt prowincjonalnych).

4. Jeżeli pokazują się poszlaki, że zatrzymanemi listami albo pakietami gazetowemi inne przestąpienie zamierzonym było, natędy z takowemi przedmiotami wedle §§^{6w} 553, 554 i 571 ust. kar. na przest. dochod. postępować należy. Otworzenie podejrzanego listu albo pakietu przedsięwziętem będzie przez władzę, do dochodzenia przypadku karnego powołaną, z przybraniem obwinionego, a jeżeliby się to bez szkodliwej czasu straty wykonać dało, z przybraniem tego, do którego list jest adresowany.

5. Co do środków służących do odkrycia i przeszkodzenia nadużyciu przesłek od portoryjum uwolnionych, mającemu na celu bezpłatne przesłanie listów i gazet, należytości portoryjnej podlegających, pozostają w swej mocy przepisy istniejące.

6. Jeżeli przydybany, przy zakazanym transporcie jednego lub więcej listów albo gazet, przy zatrzymaniu, oprócz wypadającej należytości portoryjnej złoży także i karę pieniężną wedle wymiaru, ustanowionego w §. 428 ust. kar. na przest. dochod., natenczas ograniczać się winno tylko na opisanie czynu, względem którego już żadne dalsze postępowanie miejsca nie ma. Do odebrania tego złożenia upoważniony jest każdy urząd pocztowy lub inny dochodowy, który przedsięwziął opisanie czynu, lub do którego takowe odesłaniem zostało na mocy §^{fu} 540 ust. kar. na przest. dochod. bez różnicy kwoty. Postępowanie prawne ma jednak miejsce względem takowych wtedy, gdy są przytem prawne innych przestępień poszlaki.

7. Urząd pocztowy, który skutecznie opisanie czynu, ma takowe odesłać drogą §^{fem} 540 ust. karn. na przest. dochod. wskazaną.

8. Urzędy pocztowe są obowiązane, wpływające kary pieniężne oddzielnie od opłat dochodowych obrachowywać i z końcem każdego miesiąca do kas powiatowych (intendancyjnych) odwozić.

9. Urzędy celne graniczne są obowiązane uczynić podróżujących, z zagranicy przybywających, uważnymi na istniejący zakaz przesłania listów, przed przedsięwzięciem śledztwa celnego urzędowego zapytać się ich, czy wiozą ze sobą listy lub gazety, należytościom pocztowym ulegające, a w razie twierdzącym, wezwać ich do oddania takowych urzędowi pocztowemu.

O czem uwiadomione zostają ces. król. urzędy pocztowe do scisłego zachowania się, z tym dodatkiem, iż w równy sposób ze strony Ministerstwa finan-

nates unmittelbar vom Amte im Wege der Kameral-Bezirks-Verwaltung (Finanz-Bezirks-Direktion, Finanz-Intendanz) an die Postdirektion des Kronlandes (im lombardisch-venezianischen Königreiche an die Provinzial-Postdirektionen), abzuführen.

4. Sind Anzeigen vorhanden, daß mit den angehaltenen Briefen oder Zeitungspacketen auch eine andere Uebertretung beabsichtigt wurde, so soll mit den angehaltenen Gegenständen nach den §§. 553, 554 und 571 G. St. G. verfahren werden. Die Eröffnung des verdächtigen Briefes oder Packetes ist nur von der zur Untersuchung des Straffalles berufenen Behörde mit Beziehung des Beschuldigten und, wenn es ohne einen nachtheiligen Zeitverlust ausführbar ist, desjenigen, an den der Brief gerichtet ist, vorzunehmen.

5. In Absicht auf die Maßregeln zur Entdeckung und Verhinderung des Mißbrauches portofreier Sendungen zur gebührenfreien Beförderung portopflichtiger Briefe und Zeitungen bleiben die bestehenden Vorschriften in Wirksamkeit.

6. Erlegt derjenige, der beim vorschriftswidrigen Transporte eines oder mehrerer Briefe oder Zeitungen betreten wird, bei der Anhaltung nebst der entfallenden Postgebühr den Strafbetrag nach dem im §. 428 G. St. G. festgesetzten Maßstabe, so ist sich bloß auf die Aufnahme der Thatbeschreibung zu beschränken und über diese Uebertretung kein weiteres Verfahren zu pflegen. Zur Annahme dieses Erlages ist jedes Post- oder andere Gefällsamt, bei welchem die Thatbeschreibung aufgenommen, oder an das dieselbe zufolge des §. 540 G. St. G. geleitet wird, ohne Unterschied des Betrages ermächtigt. Das gesetzmäßige Verfahren hat jedoch, wenn rechtliche Anzeigen anderer Uebertretungen vorhanden sind, rücksichtlich derselben Platz zu greifen.

7. Das Postamt, bei welchem eine Thatbeschreibung aufgenommen wird, hat dieselbe auf den §. 540 G. St. G. vorgezeichneten Weg zu leiten.

8. Die Postämter sind gehalten, die eingestossenen Straf gelder abge sondert von den Gefällsgeldern zu verrechnen, und am Schluß eines jeden Monats an die Bezirks- (Intendanz-) Kassen abzuführen.

9. Den Grenzzollämtern liegt ob, die aus dem Auslande kommenden Reisenden auf das bestehende Verbot der Beförderung von Briefen vor der Vornahme der zollamtlichen Untersuchung aufmerksam zu machen, sie zu befragen, ob sie Briefe oder postpflichtige Zeitungen mit sich führen, und wenn dieses der Fall ist, sie aufzufordern, die Briefe an das Postamt zu übergeben.

Die k. k. Postämter werden hiervon zur genauen Darnachachtung mit dem Befehle in Kenntniß gesetzt, daß im gleichen Sinne auch die Gefällsbehörden der Kron-

sów odbierają polecenie w tej mierze także i władze dochodowe w tych krajach koronnych, gdzie w wykonaniu stoi ustawa karna o przestępstwach dochodowych z dnia 11. Lipca 1835 roku.

Baumgartner m. p.

238.

Rozrządzenie Ministerstwa sprawiedliwości z dnia 28. Lipca 1851,

(w Dzienniku praw państwa, część XLIX., nr. 178, wydana dnia 9. Sierpnia 1851),

obowiązujące w owych krajach koronnych, w których zaprowadzona jest ustawa o postępowaniu karnem z dnia 17. Stycznia 1850 r.,

mocą którego stanowi się, iż na przyszłość sądy krajowe wraz ze skargą o nieważność wyroku śmierci, przedkładać winny zdanie trybunałowi przysięgłych, sporządzone stosownie do §. 349. postępowania karnego, tudzież, iż w razie odrzucenia skargi o nieważność, postępowanie prawne jednocześnie rozpocząć należy.

Ażeby w przypadkach, w których przeciw wyrokowi śmierci, wydanym przez trybunały przysięgłych, wniesioną zostanie skarga o nieważność, uchylić zwłokę tak dręczącą dla skazanego, pochodzącą w razie odrzucenia skargi o nieważność z tego powodu, iż akta ze strony najwyższego trybunału i sądu kasacyjnego pierwaj wracane być muszą do sądu krajowego, ażeby takowe drogą, wskazaną w §. 349. post. kar. z dnia 17. Stycznia 1850 r. i w rozporządzeniu cesarskiem z dnia 14. Stycznia 1851, nr. 13. D. p. p. *) na powrót onemu trybunałowi w celu uczynienia przedstawienia do Najjaśniejszego Pana, J. C. Mości, przedłożone były, Ministerstwo sprawiedliwości widzi się spowodowanym, wydać rozporządzenie tej osnowy, iż na przyszłość sądy krajowe wraz ze skargą o nieważność wyroków śmierci przedłożyć winny zdanie trybunału przysięgłych, sporządzone na zasadzie §. 349. postępowania karnego bezpośrednio po ukończeniu rozprawy; prokuratorowie rządowi zaś obowiązani są przedstawić jednocześnie osobno opinię swoją c. k. wyższemu trybunałowi i sądowi kasacyjnemu, który w razie odrzucenia skargi o nieważność, akta wraz z opinią swoją względem możliwego ulaskawienia skazanego przedłoży Ministerstwu sprawiedliwości stosownie do własnoręcznego reskryptu cesarskiego z dnia 14. Stycznia 1851 r.

Krauss m. p.

*) W Dzienniku ustaw kraj. z r. 1851, cz. IV., nr. 22, str. 85.

länder, in welchen das Strafgesetz über Gefällsübertretungen vom 11. Juli 1835 in Wirksamkeit steht, von Seite des Finanzministeriums angewiesen werden.

Baumgartner m. p.

238.

Erlaß des Justizministeriums vom 28. Juli 1851,

(im Reichs-Gesetzblatte XLIX. Stück, Nr. 178, ausgegeben am 9. August 1851),

wirksam für jene Kronländer, in denen die Strafprozeß-Ordnung vom 17. Jänner 1850 in Wirksamkeit steht,

wodurch bestimmt wird, daß in Zukunft die Landesgerichte mit den Nichtigkeitsbeschwerden gegen Todesurtheile zugleich das vom Schwurgerichtshofe nach Maßgabe des §. 349 der Strafprozeß-Ordnung abzufassende Gutachten vorzulegen haben, und daß das gesetzliche Verfahren hiemit im Falle der Verwerfung der Nichtigkeitsbeschwerde gleichzeitig einzuleiten ist.

Um in jenen Fällen, wo gegen die von den Schwurgerichtshöfen gefällten Todesurtheile die Nichtigkeitsbeschwerde ergriffen wird, die für den Verurtheilten höchst qualvolle Verzögerung zu beseitigen, welche sich bei Verwerfung der Nichtigkeitsbeschwerde daraus ergibt, daß die Akten vom obersten Gerichts- und Kassationshofe erst dem Landesgerichte zurückgestellt werden müssen, um auf dem durch den §. 349 der Strafprozeß-Ordnung vom 17. Jänner 1850, und durch die kaiserliche Verordnung vom 14. Jänner 1851, Nr. 13 Reichs-Gesetzblatt*) vorgezeichneten Wege an denselben Behufs der weiteren Vorlage an Seine Majestät wieder überreicht zu werden, findet das Justizministerium sich zu der Anordnung bestimmt, daß in Zukunft die Landesgerichte mit den Nichtigkeitsbeschwerden gegen Todesurtheile zugleich das vom Schwurgerichtshofe in Gemäßheit des §. 349 der Strafprozeß-Ordnung unmittelbar nach der Verhandlung abgefaste Gutachten vorzulegen, die Staatsanwälte aber gleichzeitig ihre dießfällige abgesonderte Aeußerung an den obersten Gerichts- und Kassationshof zu erstatten haben, welcher sodann im Falle der Verwerfung der Nichtigkeitsbeschwerde die Akten mit seinem Gutachten über die allfällige Begnadigung des Verurtheilten in Gemäßheit des kaiserlichen Handschreibens vom 14. Jänner 1851 an das Justizministerium leiten wird.

Krauß m. p.

*) Im Landes-Gesetzblatte vom Jahre 1851, IV. Stück, Nr. 22, Seite 85.

239.

Rozrządzenie Ministerstwa finansów z dnia 2. Sierpnia 1851,

(w Dzienniku praw państwa, część XLIX., nr. 179, wydana dnia 9. Sierpnia 1851),

którem się obwieszcza postępowanie z obligacyjami pięcio- i cztero-procentowemi, pochodzącemi z pożyczki, zaciągniętej za pośrednictwem domu Goll, na dniu 1. b. m. w rzedzie 319. wylosowanemi.

Odnośnie do okólnika n. a. rządu z dnia 29. Października 1829, czyni się powszechnie wiadomo, że obligacyje pochodzące z pożyczki, zaciągniętej za pośrednictwem domu Goll, na dniu 1. Sierpnia r. b. w rzedzie 319 wylosowane, a mianowicie:

pięcio procentowe lit. AA. od N^{ru} 5900 aż włącznie do 6000,

cztero-procentowe lit. B. od N^{ru} 1 aż włącznie do 1567,

podług postanowień najwyższego patentu z dnia 21. Marca 1818, za nowe, w pierwotnej stopie w monecie konwencyjnej uprocentowane zapisy długu Stanu wymienione będą.

Ph. Krauss m. p.

240.

Rozporządzenie Ministerstwa spraw wewnętrznych z dnia 6. Sierpnia 1851,

(w Dzienniku praw państwa, część L., nr. 181, wydana dnia 16. Sierpnia 1851),

obwieszczające konwencyję między rządami ces. austryjackim a król. bawarskiem, względem łożenia kosztów pogrzebu na przynależących z państw obudwóch.

Rządy cesarsko-austryjackie i królewsko-bawarskie, ułożyły się między sobą, ażeby zasady, ustanowione już w roku 1833 *) względem kosztów kuracyi i żywności dla poddanych ubogich w obu państwach, albo chorobą złożonych, albo innem nieszczęściem dotkniętych, także i pod względem kosztów pogrzebu w zastosowanie weszły, zaczem ustanowionem zostaje, co następuje:

1. Keszta pogrzebu należących do tego lub owego państwa, ponosić winny w ogólności kasy fundacyjnej lub gminnej, w których wydarzył się przypadek śmierci, nie mając żadnego ztąd prawa do żądania zwrócenia kosztów onychże.

*) Obacz je w Zbiorze ustaw politycznych i rozporządzeń tom 61, l. 147, str. 241 i 242, jako i w Zbiorze ustaw prowinc. galic. z r. 1833, pod l. 163, str. 298.

239.

Erlaß des Finanzministeriums vom 2. August 1851,
(im Reichs-Gesetzblatte, XLIX. Stück, Nr. 179, ausgegeben am 9. August 1851),

womit die Behandlung der am 1. d. M. in der Serie 319 verlostten Obligationen des vom Hause Goll aufgenommenen Anlehens zu fünf und vier Perzent Fund gemacht wird.

Mit Beziehung auf die Zirkular-Verordnung der niederösterreichischen Regierung vom 29. Oktober 1829 wird zur allgemeinen Kenntniß gebracht, daß die am 1. August d. J. in der Serie 319 verlostten Obligationen des vom Hause Goll aufgenommenen Anlehens, und zwar:

zu 5 Perzent, lit. AA. von Nr. 5900 bis einschließlich 6000,

zu 4 Perzent, lit. B. von Nr. 1 bis einschließlich 1567,

nach den Bestimmungen des Allerhöchsten Patentes vom 21. März 1818 gegen neue, zu dem ursprünglichen Zinsfuße in Konventions-Münze verzinsliche Staatsschuldverschreibungen umgewechselt werden.

Ph. Krauß m. p

240.

Verordnung des Ministeriums des Innern vom 6. August 1851,

(im Reichs-Gesetzblatte, L. Stück, Nro. 181, ausgegeben am 16. August 1851),

womit das Uebereinkommen der kaiserlich-österreichischen und der königlich-bayerischen Regierung in Betreff der Behandlung der Beerdigungskosten der beiderseitigen Staats-Angehörigen bekannt gemacht wird.

Die kaiserlich-österreichische und die königlich-bayerische Regierung sind übereingekommen, jene Grundsätze, welche bezüglich der Kur- und Verpflegskosten von den in den beiderseitigen Staaten erkrankenden oder verunglückenden unbemittelten Unterthanen im Jahre 1833 *) bereits festgestellt worden sind, auch bezüglich der Beerdigungskosten in Anwendung bringen zu lassen, und es ist zu dem Ende Folgendes festgesetzt worden:

1. Die Beerdigungskosten von dergleichen Angehörigen des einen oder anderen Staates werden im Allgemeinen von den Stiftungs- oder Gemeindefassen desjenigen Ortes, wo der Sterbefall sich ereignet, bestritten, ohne daß deshalb ein Erfaß in Anspruch genommen werden kann.

*) Siehe dieselben in der Sammlung der politischen Gesetze und Verordnungen, 61. Band, Nr. 147, Seite 241 und 242, so auch in der galizischen Provinzial-Gesetzsammlung vom Jahre 1833 unter Nr. 163, Seite 298.

2. Ponieważ jednak obowiązek ten uważany będzie zawsze jako subsydyjarny (na ostatnią ustanowiony potrzebę), przeto koszta łożone powinny w tym razie według najslusznieszego obliczenia być wynagrodzone, gdy albo własne środki zmarłego sposobność ku temu ukazują, albo majątne osoby się znajdują, wedle zasad prywatno-cywilnych, do opłacenia kosztów pogrzebu obowiązane to jest albo ascendenci i descendenci (krewni linii wstępnej i zstępnej), albo małżonek po nim pozostały, co w razie potrzeby, urzędownie od władzy rodzinnej jego przynależności wybadać należy.

Bach m. p.

241.

Rozrządzenie Ministerstwa finansów z dnia 7. Sierpnia 1851,
(w Dzienniku praw państwa, część L., nr. 182, wydana dnia 16. Sierpnia 1851),

obowiązujące we wszystkich krajach koronnych,

co do utworzenia centralnego urzędu taksalnego we Wiedniu, i co do wymierzania i pobierania taks w ogólności.

1. Najwyższem postanowieniem z dnia 13. z. m. raczył Najjaśniejszy Pan, J. C. Moś zezwolić, ażeby na miejsce jeneralnego urzędu taksalnego nadwornego utworzonym został urząd centralny taksalny we Wiedniu, do którego należyć ma:

- a) wymierzenie taks od aktów, pochodzących od Najjaśniejszego Pana, Ministerjów, urzędów centralnych, władz nadwornych i w ogólności od władz, ustanowionych w okręgu wiedeńskiej powiatowej władzy finansów, równie jak wymierzenie wszelkich taks wojskowych w ogólności;
- b) wymierzenie przepisanych prowizoryczną ustawą z dnia 9. Lutego 1850 bezpośrednich należytości od przeniesień majątkowych i czynności urzędowych, od których wymierzenie należytości stosownie do przepisów istniejących nastąpić ma w głównem i stołecznem mieście Wiedniu.

2. Wymierzenie zaś taks od aktów, pochodzących od innych władz, jak które w ustępie 1. a) wyszczególniono, przystoi oddziałowi rachunkowemu onej finansowej władzy powiatowej, w okręgu której znaduje się władza akt przedsiębiorąca.

3. Udzielanie aktów, taksom ulegających, ze strony władz, wedle istniejących przepisów do tego zobowiązanych, dzieje się na przyszłość tylko stosownie do wskazanej w ustępie 1. a) i 2. różnicy, bezpośrednio albo centralnemu urzędowi taksalnemu, albo oddziałom rachunkowym oznaczonych władz finansowych powiatowych, a to nawet wtedy, gdy jednocześnie z zezwoleniem, nadaniem lub udzieleniem albo potwierdzeniem uprawienia uwolnienie od taks jest orzeczonem.

2. Da jedoch diese Verbindlichkeit immer nur subsidiarisch bleibt, so ist der verursachte Aufwand in dem Falle nach billiger Berechnung zu ersetzen, wenn die eigenen Mittel des Verstorbenen die Möglichkeit hierzu darbieten, oder wenn die nach privatrechtlichen Grundsätzen zur Bezahlung der Leichenkosten verpflichteten Personen, nämlich die Ascendenten und Descendenten, oder, der überlebende Ehegatte desselben dazu vermögend sind, was erforderlichen Falles durch amtliche Nachfrage bei der heimathlichen Behörde zu erheben ist.

Bach m. p.

241.

Erlaß des Finanzministeriums vom 7. August 1851,

(im Reichs-Gesetzblatte, L. Stück, Nro. 182, ausgegeben am 16. August 1851),

wirksam für alle Kronländer,

über die Errichtung eines Central-Taxamtes in Wien und über die Bemessung und Einhebung der Taxen überhaupt.

1. Seine Majestät haben mit der Allerhöchsten Entschließung vom 13. v. M. zu genehmigen geruht, daß an die Stelle des General-Hoftaxamtes ein Central-Taxamt in Wien errichtet werde, welchem obliegt:

- a) die Bemessung der Taxen für Akte, welche von Seiner Majestät, den Ministrien, den Central-Stellen, den Hofstaatsbehörden, und überhaupt von den Behörden, welche im Bezirke der Wiener Finanz-Bezirksbehörde aufgestellt sind, ausgehen, ferner aller Militär-Taxen überhaupt;
- b) die Bemessung der durch das provisorische Gesetz vom 9. Februar 1850 vorgeschriebenen unmittelbaren Gebühren von Vermögens-Uebertragungen und Amtshandlungen, von denen die Gebührenbemessung nach den bestehenden Vorschriften in der Reichs-Haupt- und Residenzstadt Wien zu erfolgen hat.

2. Die Bemessung der Taxen für Akte, welche von anderen, als den im Absätze 1 a) angeführten Behörden ausgehen, steht der Rechnungsabtheilung jener Finanz-Bezirksbehörde zu, in deren Bezirke die den Akt vornehmende Behörde sich befindet.

3. Die Mittheilung der taxpflichtigen Akte von Seite der Behörden, welche nach den in Wirksamkeit stehenden Vorschriften dazu verpflichtet sind, hat daher künftig nur nach dem, im Absätze 1 a) und 2 gemachten Unterschiede, unmittelbar an das Central-Taxamt oder an die Rechnungsabtheilungen der bezeichneten Finanz-Bezirksbehörden, und zwar auch dann zu geschehen, wenn mit der Bewilligung, Verleihung oder mit der Ertheilung oder Bestätigung einer Berechtigung zugleich die Taxbefreiung ausgesprochen wird.

4. Środki i zarządzenia potrzebne do pobierania lub ściągania taks przysto-
ją we Wiedniu centralnemu urzędowi taksalnemu, poza Wiedniem zaś po-
wiatowej władzy finansowej tego powiatu, w którym zamieszkuje osoba, do opła-
cenia taks zobowiązana. Kasa lub urząd, w którym spłacenie nastąpić ma, w
każdym nakazie wypłaty będzie oznaczony.

5. Przeciw wymierzeniu taksy, przedsięwziętej czy to w centralnym urzęd-
zie taksalnym, czy ze strony oddziału rachunkowego powiatowej władzy finan-
sowej, może obowiązany do opłacania taks założyć zażalenie swe do tej władzy
krajowej finansowej, w której urzędowym zakresie podług ustępu 4. spłacenie
nastąpić powinno. Zażalenie podane będzie we Wiedniu do centralnego urzędu
taksalnego, poza Wiedniem zaś do tej władzy finansowej powiatowej, której pod-
lega kasa albo urząd, gdzie wypłata nastąpić winna. Toż samo rozumie się
także i o rekursach, założonych do c. k. Ministerstwa finansów przeciw roz-
strzygnięciom zażaleń wspomnianych, przez władze krajowe uskuteczniwym.

6. Prośby o odroczenie prawnych wypłaty terminów lub o upuszczenie taks,
mają do tej władzy finansowej krajowej być wnoszone, w której powiecie urzęd-
owym wypłata nastąpić ma.

7. Załatwienie podań, w ustępach 5. i 6. wspomnianych, których przed-
miotem są taksy wojskowe, przekazuje się c. k. krajowej dyrekcji finansów
we Wiedniu.

8. Także i zażalenia przeciw wymierzeniu bezpośrednich należytości będą
na przyszłość do tego urzędu lub do tej władzy bezpośrednio podawane, która
wymierzenie przedsięwzięła, przeto do centralnej władzy taksalnej, jeżeli przez
tęż wymierzenie nastąpiło. Toż samo stanowi się i o rekursach, założonych do
władzy krajowej przeciw rozstrzygnięciu zażalenia przez władzę powiatową, albo
do c. k. Ministerstwa finansów przeciw rozstrzygnięciu władzy krajowej.

9. Jeżeli pomimo to zażalenie albo rekurs bezpośrednio do tej władzy zo-
stał wniesiony, do której jest wystosowany, odrzucenie takowego jedynie z po-
vodu, że nie zachowano zarządzenia w ustępie 5. i 6. zawartego, skrócenie
postępowania zamierzającego bynajmniej nie będzie miało miejsca.

10. Postanowienia, zawarte w ustępach 1. a, 2. i 3., począwszy od 1. Listo-
pada r. b. wejść mają w wykonanie, do którego czasu pozostaje w swej mocy
dotychczasowe co do taks urządzenie.

Krauss m. p.

4. Die zur Einhebung oder Eintreibung der Taxen erforderlichen Einleitungen und Verfügungen stehen in Wien dem Zentral-Taxamte, außerhalb Wiens der Finanz-Bezirksbehörde des Bezirkes, in welchem die taxpflichtige Person ihren Wohnsitz hat, zu. Die Kasse oder das Amt, wo die Einzahlung zu erfolgen hat, wird in jedem Zahlungsauftrage bestimmt.

5. Gegen die Bemessung der Taxe, sie mag von dem Zentral-Taxamte oder der Rechnungs-Abtheilung einer Finanz-Bezirksbehörde vorgenommen worden sein, steht dem Taxpflichtigen der Weg der Beschwerdeführung bei derjenigen Finanz-Landesbehörde offen, in deren Amtsbereiche nach Absatz 4 die Einzahlung zu erfolgen hat. Die Beschwerde ist in Wien bei dem Zentral-Taxamte, außer Wien aber bei jener Finanz-Bezirksbehörde, welcher die Kasse oder das Amt, wo die Zahlung zu leisten ist, untersteht, einzureichen. Dasselbe gilt von den Rekursen, welche gegen die Entscheidungen der Landesbehörden über die gedachten Beschwerden an das Finanzministerium gerichtet werden.

6. Gesuche um Erweiterung der gesetzlichen Zahlungsfristen oder um Nachsicht der Taxen sind bei jener Finanz-Landesbehörde, in deren Amtsbezirke die Zahlung zu erfolgen hat, einzubringen.

7. Die Erledigung der in den Absätzen 5 und 6 gedachten Eingaben, welche Militär-Taxen zum Gegenstande haben, wird der k. k. Finanz-Landesdirektion in Wien zugewiesen.

8. Auch die Beschwerden gegen die Bemessung der unmittelbaren Gebühren sind in Sinkunft unmittelbar bei dem Amte oder der Behörde, welche die Bemessung vorgenommen hat, folglich, wenn die Bemessung von dem Zentral-Taxamte erfolgt ist, bei diesem einzureichen. Dasselbe gilt von den Rekursen, welche gegen die Entscheidung der Beschwerde durch die Bezirksbehörde an die Landesbehörde, oder gegen die Entscheidung der Landesbehörde an das Finanzministerium gerichtet werden.

9. Wird gleichwohl eine Beschwerde oder ein Rekurs bei der Behörde, an welche er gerichtet ist, unmittelbar überreicht, so darf bloß aus dem Grunde, weil die im Absätze 5 und 8 enthaltene, die Abkürzung des Verfahrens bezweckende Anordnung nicht beobachtet wurde, die Zurückweisung nicht verfügt werden.

10. Die in den Absätzen 1 a), 2 und 3 enthaltenen Bestimmungen haben vom 1. November d. J. angefangen in Wirksamkeit zu treten, bis zu welchem Zeitpunkte die bisherige Einrichtung bezüglich der Taxen fortzubestehen hat.

Krauß m. p.

**Rozrządzenie Ministerstwa sprawiedliwości z dnia
10. Sierpnia 1851,**

(w Dzienniku praw państwa, część L., nr. 183, wydana dnia 16. Sierpnia 1851)

obowiązujące w całym obrębie państwa,

którem obwieszcza się najwyższe postanowienie z dnia 30. Lipca 1851, pozwalające, żeby najwyższy nadworny urząd marszałkowski, uważany był za sąd właściwy dla udzielnego księcia Lichtenstein i rodziny jego, tudzież dla członków linii starszej domu Burbonów.

Najjaśniejszy Pan J. C. Mość raczył zezwolić najwyższem postanowieniem Swojem z dnia 30. Lipca 1851, utrzymując zawarowane w artykule III^m patentu z dnia 18. Czerwca 1850 (Dz. pr. pań. nr. 237) sądownictwo najwyższego nadwornego urzędu marszałkowskiego dla osób, którym służy prawo eksterytoryjalności i w dodatku do rozporządzenia cesarskiego z dnia 6. Lipca 1850 (Dz. p. p. nr. 314), iż co się tycze udzielnego księcia Lichtenstein, osiadłego i zamieszkałego w tutejszych krajach, małżonki jego i znajdujących się w domu rodzicielskiem małoletnich i niezaślubionych dzieci jego, tudzież co się tycze zamieszkałych w tych krajach członków domu Burbonów linii starszej, we wszystkich w Austrii wydarzających się sprawach prawnych, odnoszących się nie tylko do osób tych, za niekrajowe uważać się mających, ale i do ruchomego majątku ich, najwyższy nadworny urząd marszałkowski pełnić, winien czynność swą sądową w sposób przyjęty co do osób, praw eksterytoryjalności doznających: — w sprawach zaś dotyczących majątku nieruchomego fideikomisowego, do wyz rzezonych osób należącego, działalność sądów zwyczajnych zostanie niezmienną.

K. Krauss m. p.

243.

**Najwyższe gabinetowe zlecenie Najjaśniejszego Pana, J. C. Mości
do Prezydenta Ministrów z dnia 20. Sierpnia 1851,**

(w Dzienniku praw państwa, część LIV., nr. 194, wydana dnia 30. Sierpnia 1851).

mocą którego ustanawia się, jakie znaczenie, i jaką objętość ma odpowiedzialność Ministerstwa, równie też, jakie zład wypływają obowiązki i stanowiska onegoż na przyszłość.

Kochany książę Schwarzenberg!

Ponieważ wyrzeczonej odpowiedzialności Ministerstwa na wszelkiej prawnej zbywa wyrażności, i żadnego nie ma oznaczenia dokładnego, widzę się przeto

242.

Erlaß des Justizministeriums vom 10. August 1851,

(im Reichs-Gesetzblatte L. Stück, Nr. 183, ausgegeben am 16. August 1851),

wirksam für den ganzen Umfang des Reiches,

womit die Allerhöchste Entschließung vom 30. Juli 1851 Fundgemacht wird, mittelst welcher dem souveränen Fürsten von Lichtenstein für sich und seine Familie und den Gliedern des Hauses Bourbon älterer Linie der Gerichtsstand des Obersthofmarschall-Amtes bewilliget wird.

Seine Majestät haben mit allerhöchster Entschließung vom 30. Juli 1851, in Aufrechthaltung der durch den Artikel III des Patentes vom 18. Juni 1850 (Reichs-Gesetzblatt Nr. 237), den Personen, welchen das Recht der Exterritorialität zusteht, vorbehaltenen Gerichtsbarkeit des Obersthofmarschall-Amtes, und im Nachhange zur kaiserlichen Verordnung vom 6. Juli 1850 (Reichsgesetzblatt Nr. 314) zu bewilligen geruht, daß rücksichtlich des hier ansässigen und domicilirenden souveränen Fürsten von Lichtenstein, seiner Gemalin und seiner im älterlichen Hause sich aufhaltenden minderjährigen und unvermählten Kinder, ferner in Ansehung der hierlandes domicilirenden Glieder des Hauses Bourbon älterer Linie, bei allen in Oesterreich sich ergebenden Rechtsangelegenheiten, welche sich auf diese, als exterritorial anzusehenden Personen, und auf ihr bewegliches Vermögen beziehen, das Obersthofmarschall-Amt in Ausübung seiner herkömmlichen Gerichtsbarkeit über Personen, denen das Recht der Exterritorialität zukommt, einzuschreiten habe; — wogegen in Beziehung auf das den genannten Personen gehörige Real- und Fideikommiss-Vermögen die Wirksamkeit der ordentlichen Gerichtsbehörden unverändert zu bleiben hat.

K. Krauß m. p.

243.

Allerhöchstes Kabinettschreiben Seiner Majestät des Kaisers an den Ministerpräsidenten vom 20. August 1851,

(im Reichs-Gesetzblatte LIV. Stück, No. 194, ausgegeben am 30. August 1851),

womit die Bedeutung und der Umfang der Verantwortlichkeit des Ministeriums sowie die hieraus für die Verpflichtungen und die künftige Stellung desselben stehenden Bestimmungen festgesetzt werden.

Lieber Fürst Schwarzenberg!

Da die dermalen ausgesprochene Verantwortlichkeit des Ministeriums einer gesetzlichen Deutlichkeit und jeder genauen Bezeichnung ermangelt, so fühle Ich Mich durch

obowiązkiem panowania Mego spowodowanym, wyprowadzić Ministeryjum z wątpliwych jego stosunków politycznych, i wskazać mu stanowisko należyte, przystające mu jako Mojej Radzie i Mojemu najwyższemu organowi wykonawczemu, w ogłoszeniu go odpowiedzialnym jedynie i wyłącznie Monarsze tylko i Tronowi Jego, a przeto wolnem od odpowiedzialności naprzeciwko wszelkiej innej władzy politycznej.

W skutek tej zasady wynikają postanowienia następujące:

1. Ministeryjum złoży w Moje ręce przysięgę, stwierdzającą obowiązek nie tylko wykonywania cesarskich uchwał, nakazów lub zleceń, ale też i obowiązek wierności, żadnym nieokreślonej warunkiem.

2. Ministeryjum także i w tem nowem stanowisku swem obradować i przedkładać Mi będzie wszelkie ustawy, rozporządzenia, normy administracyjne i t. p., bądź że je Rada Ministrów sama uzna za potrzebne lub stosowne, bądź też, że Ministeryjum przeze Mnie do tego wezwanem zostanie, w skutek czego wydane postanowienia Moje z wszelką być winny wykonywane ściśleścią.

3. Ministeryjum i każdy Minister w swym zawodzie jest Mi odpowiedzialnym za ściśle zachowanie istniejących ustaw i rozporządzeń cesarskich administracyjnych. Każdy Minister ma sobie polecone kierownictwo w przekazanym mu administracyi zawodzie. Zastrzegam Sobie zresztą w tej mierze bliższe wydać objętne postanowienia.

4. Kontrasygnacja ministeryjalna ogranicza się od tej chwili na obwieszczenie ustaw i rozporządzeń cesarskich i ma być wykonaną pod podpisem cesarskiem przez Prezydenta Ministrów, tego lub owego Ministra, którego zawód przedmiot najbliższej dotyczy, a zarazem pod stojącą obok na końcu formułką „Z Najwyższego rozkazu“ przez dyrektora kancelaryi Rady Ministrów.

Kontrasygnacja ta oznacza gwarancję, że przepisane formy zachowane, a cesarskie uchwały ściśle i z należytą przejęte zostały dokładnością.

5. W obwieszczeniach ustaw i rozporządzeń cesarskich używać należy na przyszłość wyrazów: „po wysłuchaniu Mejej Rady Ministrów“ zamiast dotychczasowych: „na wniosek Mejej Rady Ministrów“.

Schönbrunn, dnia 20. Sierpnia 1851.

Franciszek Józef m. p.

Meine Regentenpflicht bestimmt, das Ministerium aus seinen zweifelhaften politischen Beziehungen in die ihm als Meinem Rathe und Meinem obersten Vollziehungsorgane zustehende gehörige Stellung zu bringen, dasselbe als allein und ausschließlich gegenüber dem Monarchen und dem Throne verantwortlich zu erklären und es der Verantwortlichkeit gegenüber jeder anderen politischen Autorität zu entheben.

In Folge dieses Grundsatzes ergeben sich nachstehende Bestimmungen:

1. Das Ministerium hat sowohl die ihm obliegende Verpflichtung, die kaiserlichen Beschlüsse und Befehle zu erfüllen, als unbedingte Treue eidlich in Meine Hände zu geloben.

2. Das Ministerium wird auch in dieser neuen Stellung alle Gesetze, Verordnungen, Verwaltungsmaximen u. dgl., sei es, daß sie von dem Ministerrathe selbst als nothwendig oder zweckmäßig erkannt werden, oder daß das Ministerium von Mir dazu aufgesordert würde, zu berathen und vorzuschlagen, und Meine darüber erfolgenden Beschlüsse genau zu vollziehen haben.

3. Das Ministerium und jeder Minister in seinem Zweige ist Mir für die genaue Beobachtung der bestehenden Gesetze und kaiserlichen Anordnungen in der Verwaltung verantwortlich. Jeder Minister bleibt mit der Leitung des ihm zugewiesenen Verwaltungszweiges betraut. Ich behalte Mir übrigens vor, in dieser Beziehung nähere umfassende Bestimmungen zu erlassen.

4. Die ministerielle Gegenzeichnung hat sich von nun an auf die Kundmachung der Gesetze und kaiserlichen Verordnungen zu beschränken und wird unter der kaiserlichen Unterschrift von dem Ministerpräsidenten, dem oder den Ministern, in deren Zweig der Gegenstand zunächst einschlägt, und unter der am Schlusse seitwärts stehenden Formel „Auf Allerhöchste Anordnung“ von dem Kanzleidirektor des Ministerrathes vollzogen.

Diese Gegenzeichnung hat die Bedeutung der Gewährleistung, daß die bestimmten Formen beobachtet und die kaiserlichen Beschlüsse genau und richtig aufgenommen sind.

5. In den Kundmachungen der Gesetze und kaiserlichen Verordnungen haben in Zukunft die Worte „nach Vernehmung Meines Ministerrathes“ statt jener „auf Antrag Meines Ministerrathes“ in Anwendung zu kommen.

Schönbrunn am 20. August 1851.

Franz Joseph m. p.

244.

**Najwyższe gabinetowe zlecenie Najjaśniejszego Pana, J. C. Mości,
do Prezydenta Ministrów z dnia 20. Sierpnia 1851;**

(w Dzienniku praw państwa, część LIV., nr. 195, wydana dnia 30. Sierpnia 1851),

**którem udzielone zostają Ministerstwu do zastosowania się zmiany,
zarządzone w stanowisku i statucie Rady państwa.**

Kochany książę Schwarzenberg!

Z załączenia w odpisie dowiadujesz się Pan i Ministeryjum Moje o zmianach, jakie w stanowisku i statucie Rady Stanu postanowiłem, do których się Ministeryjum zastosować winno, jak dalece go takowe dotyczą.

Schönbrunn, dnia 20. Sierpnia 1851.

Franciszek Józef m. p.

245.

**Najwyższe gabinetowe zlecenie Najjaśniejszego Pana, J. C. Mości,
do Prezydenta Rady Stanu z dnia 20. Sierpnia 1851.**

(w Dzienniku praw państwa, część LIV., nr. 196, wydana dnia 30. Sierpnia 1851),

którem się udzielają (zamieszczone pod nr. 194. Dz. pr. p. *) uchwały, tak co do oznaczenia odpowiedzialności, jak co do przyszłego stanowiska Ministeryjum, a zarazem ustanawiają niektóre zmiany w stanowisku i statucie Rady Stanu.

Kochany baronie Kübeck!

Z zlecenia w odpisie, wydanego do Mojej Rady Ministrów powziąć należy uchwały, które postanowiłem pod względem oznaczenia odpowiedzialności i przyszłego stanowiska Mojego Ministeryjum.

Uchwały te powodują Mnie stanowić także i pod względem statutów Rady Stanu, zmiany niektóre, a to:

1. Rada Stanu odtąd uważaną być ma tylko za Moją Radę i za Radę Korony.

2. W skutek więc tego oświadczenia, nie mogą już układy praw i rozporządzeń od Ministeryjum iść do Rady Stanu, celem zasięgnięcia jej zdania, lecz takowe zawsze wprost do Mnie stosować należy. Zastrzegam Sobie, zasięgać zdania Rady Stanu, z uwzględnieniem §^{tu} 7. statutu jej, i zarządzać rozstrząsa-

*) Obacz powyżej w tejże części pod nr. 243.

244.

Allerhöchstes Kabinettschreiben Seiner Majestät des Kaisers an den Ministerpräsidenten vom 20. August 1851,

(im Reichs-Gesetzblatte, LIV. Stück, No. 195, ausgegeben am 30. August 1851),

womit dem Ministerium die in der Stellung und dem Statute des Reichsrathes festgesetzten Veränderungen zur Darnachachtung mitgetheilt werden.

Lieber Fürst Schwarzenberg!

Aus der abschriftlichen Beilage ersehen Sie und Mein Ministerium die Veränderungen, welche Ich in der Stellung und dem Statute des Reichsrathes zu beschließen gefunden habe, wornach sich auch das Ministerium, insoferne es dabei theilhaftig ist, zu benehmen hat.

Schönbrunn am 20. August 1851.

Franz Joseph m. p.

245.

Allerhöchstes Kabinettschreiben Seiner Majestät des Kaisers an den Reichsrathspräsidenten vom 20. August 1851,

(im Reichs-Gesetzblatte LIV. Stück, No. 196, ausgegeben am 30. August 1851),

womit demselben die unter (Nr. 194 des Reichs-Gesetzblattes vorkommenden*) Beschlüsse über die Bezeichnung der Verantwortlichkeit und die künftige Stellung des Ministeriums mitgetheilt und mehrere Abänderungen in der Stellung und dem Statute des Reichsrathes festgesetzt werden.

Lieber Freiherr von Kübeck!

Aus dem abschriftlichen Erlaße an Meinen Ministerrath sind die Beschlüsse zu entnehmen, welche Ich in Absicht auf die Bezeichnung der Verantwortlichkeit und künftige Stellung Meines Ministeriums zu fassen Mich bestimmt finde.

Diese Beschlüsse veranlassen Mich, auch in Beziehung auf die Statuten des Reichsrathes einige Veränderungen festzusetzen. Es sind folgende:

1. Der Reichsrath ist von nun an nur als Mein Rath und als Rath der Krone anzusehen.

2. In Folge dieser Erklärung können Gesetz- und Verordnungsentwürfe oder sonstige Angelegenheiten künftig nicht mehr von dem Ministerium an den Reichsrath um sein Gutachten gelehrt werden, sondern sind stets an Mich zu richten. Ich behalte Mir vor, von dem Reichsrathe mit Beachtung des §. 7 seines Statutes die Meinun-

*) Siehe oben in diesem Stücke unter Nr. 243.

nia dotyczące albo pod własnem Mem bezpośredniem przewodnictwem, albo pod przewodnictwem Prezydenta.

3. Przybieranie Ministrów lub zastępców ich do obrad w Radzie Stanu, zastrzegam Sobie w miarę zachodzących okoliczności lub potrzeby.

Zmiany, jakie w skutek postanowień tych w porządku prowadzenia interesów wyniknąć mają, równie jak i inne stosunki, będą Mi jak najrychlej przedłożone.

Jednocześnie odbiera Ministeryjum o tychże uchwałach wiadomość do należytego zastosowania się jego.

Projekta praw, któreby od Ministeryjum do Rady Stanu zostały wytoczone, i jeszcze nie były pokończone, mają Mi do wiadomości Mejej być podane, a rezultat obradowania Rady Stanu zawsze bezpośrednio Mnie samemu powinien być przedłożony.

Schönbrunn, dnia 20. Sierpnia 1851.

Franciszek Józef m. p.

246.

Najwyższe gabinetowe zlecenie Najjaśniejszego Pana, J. C. Mości, do Prezydenta Ministrów, z dnia 20. Sierpnia 1851,

(w Dzienniku praw państwa, część LIV., nr. 197, wydana dnia 30. Sierpnia 1851)

mocą którego poleconem mu zostało, ażeby spólnie z Prezydentem Rady Stanu, zdał sprawozdanie o sposobie obradowania nad kwestyją co do dalszego trwania i możebności wykonania konstytucyi z dnia 4. Marca 1849.

Kochany książę Schwarzenberg!

Jako bezpośredni wpływ z uchwał, wyrzeczonych co do politycznego stanowiska Mejej Rady Ministrów, uznaję za rzecz niemniej potrzebną jak naglącą, poddać pod należytą niezbędną rozwałę kwestyję o dalszem trwaniu i o możebności wykonania konstytucyi z dnia 4. Marca 1849.

By otrzymać zdanie względem sposobu, w jakiej objętości kwestyję tę wystawić sobie należy, jaki tok w dochodzeniu tejże ma być zachowany, i w jakich formach takowa obradowaną być winna, masz się Pan porozumieć z Moim Prezydentem Rady Stanu, i jak najrychlej Mi przedłożyć spólne wnioski ku temu.

gen abzufordern, und die Erörterungen darüber entweder unter Meinem unmittelbaren Vorsitze, oder unter jenem des Präsidenten anzuordnen.

3. Die Beziehung von Ministern oder ihrer Stellvertreter zu den Berathungen des Reichsrathes behalte Ich Mir vor nach Umständen oder Erforderniß anzuordnen.

Die aus diesen Bestimmungen sich ergebenden Veränderungen in der Geschäftsordnung und sonstigen Beziehungen sind Mir ehestens in Antrag zu bringen.

Das Ministerium erhält gleichzeitig von diesen Meinen Beschlüssen zu seiner Nachachtung die Mittheilung.

Sollten Gesekentwürfe, welche von dem Ministerium an den Reichsrath geleitet wurden, daselbst noch in der Verhandlung schweben, so ist Mir davon die Anzeige zu erstatten, und jedenfalls das Ergebniß der reichsräthlichen Berathung Mir unmittelbar vorzulegen.

Schönbrunn am 20. August 1851.

Franz Joseph m. p.

246.

Allerhöchstes Kabinettschreiben Seiner Majestät des Kaisers an den Ministerpräsidenten vom 20. August 1851,

(im Reichs-Gesetzblatte, LIV. Stück, No. 197, ausgegeben am 30. August 1851),

womit demselben aufgetragen wird, gemeinschaftlich mit dem Reichsrathspräsidenten ein Gutachten über die Art der Berathungen zu erstatten, welche zur Erwägung des Bestandes und der Möglichkeit der Vollziehung der Verfassung vom 4. März 1849 einzuleiten sind.

Lieber Fürst Schwarzenberg!

Als unmittelbare Folge der Beschlüsse, welche Ich über die politische Stellung Meines Ministeriums gefaßt habe, finde Ich es eben so nothwendig als dringend, die Frage über den Bestand und die Möglichkeit der Vollziehung der Verfassung vom 4. März 1849 in reife und eindringliche Erwägung zu ziehen.

Um über die Art und Weise, in welcher Ausdehnung diese Frage aufzufassen, welcher Gang der Untersuchung derselben zu beobachten, und in welchen Formen sie zu berathen sei, ein Gutachten zu erhalten, haben Sie mit Meinem Reichsrathspräsidenten Rücksprache zu pflegen, und Mir sobald als möglich die gemeinschaftlichen Vorschläge zu erstatten.

Przy roztrząsaniu tej kwestyi, równie jak przy wszelkich następujących rozprawach, niezmiennie na uwadze mieć należy pryncyp i cel utrzymania wszystkich warunków kształtu monarchicznego i politycznej jedności państwa Mego, co też oraz niezbędną stanowić będzie zasadę przy wszystkich robotach dalszych.

Schönbrunn, dnia 20. Sierpnia 1851.

Franciszek Józef m. p.

Najwyższe gabinetowe tej samej treści zlecenie, raczył też Najjaśniejszy Pan Jego C. Mość jednocześnie wydać i do Prezydenta Rady Stanu, barona Kübeck.

247.

Cesarski patent z dnia 22. Sierpnia 1851,

(w Dzienniku praw państwa, część III, nr. 191, wydana dnia 24. Sierpnia 1851),

obowiązujący w całym państwie,

mocą którego instytuecja gwardyi narodowej zniesioną, a zarazem reorganizacyja korpusów miejskich i korpusów strzelców dozwoloną zostaje.

My Franciszek Józef pierwszy,
z Bożej łaski Cesarz Austryjcki;
 Król Węgierski i Czeski, Król Lombardyi i Wenecyi, Dalmacyi, Kroacyi, Slawonii, Galicyi, Lodomeryi i Illiryi; Król Jerozolimy i t. d.; Arcyksiąże Austryi, Wielki Książę Toskany i Krakowa; Książę Lotaryngii, Solnogradu, Styryi, Karyntyi, Krainy i Bukowiny; Wielki Książę Siedmiogrodu; Margrabia Morawii, Książę Górnego i Dolnego Szląska, Modeny, Parmy, Piacency i Gwastalli, Oświecima i Zatora, Cieszyna, Fryjulu, Raguzy i Zadry; uksiążęcony Hrabia Habsburga, Tyrolu, Kiburga, Gorycyci i Gradyski; Książę Trydentu i Bryksenu; Margrabia Górnej i Dolnej Luzacyi i na Istrii; Hrabia Hohenembsu, Feldkirchu, Bregencu, Sonnenberga i t. d.; Pan Tryjestu, Kattary i na Marchii Windyjskiej; Wielki Wojewoda województwa Serbii i t. d. i t. d.

Bei Erörterung dieser Frage, sowie bei jeder folgenden Verhandlung, ist das Prinzip und der Zweck der Aufrechthaltung aller Bedingungen der monarchischen Gestaltung, und der staatlichen Einheit Meines Reiches unverrückt im Auge zu behalten, und als unabwiesliche Grundlage aller Arbeiten anzusehen.

Schönbrunn am 20. August 1851.

Franz Joseph m. p.

Ein Allerhöchstes Kabinettschreiben gleichen Inhaltes haben Seine Majestät der Kaiser gleichzeitig an den Reichsrathspräsidenten Freiherrn von Kübeck zu erlassen geruht.

247.

Kaiserliches Patent vom 22. August 1851,

(im Reichs-Gesetzblatte, Lit. Stück, No. 191, ausgegeben am 24. August 1851),

wirksam für den ganzen Umfang des Reiches,

wodurch das Institut der Nationalgarde aufgehoben, und die Reorganisation von Bürger- und Schützen-Korps bewilliget wird.

Wir Franz Joseph der Erste, von Gottes Gnaden Kaiser von Oesterreich; König von Ungarn und Böhmen, König der Lombardei und Venedigs, von Dalmazien, Kroazien, Slavonien, Galizien, Lodomerien und Ilirien, König von Jerusalem &c.; Erzherzog von Oesterreich; Großherzog von Toskana und Krakau; Herzog von Lothringen, von Salzburg, Steier, Kärnthén, Krain und der Bukowina; Großfürst von Siebenbürgen; Markgraf von Mähren; Herzog von Ober- und Nieder-Schlesien, von Modena, Parma, Piazenza und Guastalla, von Aushwitz und Zator, von Teschen, Triaul, Ragusa und Zara; gefürsteter Graf von Habsburg, von Tirol, von Kyburg, Görz und Gradiska; Fürst von Trient und Brixen; Markgraf von Ober- und Nieder-Lausitz und in Istrien; Graf von Hohenembß, Feldkirch, Bregenz, Sonnenberg &c.; Herr von Triest, von Cattaro und auf der windischen Mark; Großwoiwod der Woiwodschaft Serbien &c. &c.

W przekonaniu, iż istniejące pod rozmaitemi nazwiskami zbrojne korpusy miejskie, ze względu na powzięte o ich urządzeniu i działalności doświadczenia, gruntownego uregulowania na podstawie praw wymagają;

zważywszy dalej, iż instytucja gwardyi narodowej, mająca swój początek w ostatnich zamętach, pomimo tego, że położyła w pewnych razach dobre i przez Nas uznane usługi około utrzymania porządku, w ogólności okazała się niezgodną z trwałem utwierdzeniem stosunków publicznych, tak pod względem jej celu, jako też jej organizacji wewnętrznej;

nakoniec, oddając łaskawie chlubne świadectwo zasługom, które w czasach wielkich ucisków położyły około Domu i państwa Naszego zaprowadzone za szczególnem pozwoleniem wysokich przodków Naszych po różnych miejscach korpusy miejskie i korpusy strzelców; —

postanowiliśmy za poradą Naszej Rady Ministrów i po wysłuchaniu Naszej Rady Stanu i rozporządzamy, co następuje:

A r t y k u ł I.

Korpusy zbrojne, jakiegokolwiek istnieją w granicach państwa Naszego pod nazwiskiem gwardyi narodowej, od dziś dnia rozwiązane zostają.

Wszystkie osoby, wcielone do rzeczonych korpusów, uwolnione są w skutku tego od służby zbrojnej, do jakiej były obowiązane i złożone są oraz z szarż, z nią połączonych.

Rady administracyjne, kierujące rzeczonymi korpusami, winny być natychmiast rozwiązane, akta zaś w takowych się znajdujące, władzom politycznym oddane.

Znajdująca się w posiadaniu rzeczonych korpusów i pojedynczych do nich należących indywiduów broń rządowa, ma być odstawiona do składów rządowych, ku temu przez władze Nasze wskazanych.

To samo rozumieć się ma o broni sprawionej własnym kosztem, należącej do kategorii broni wojskowej; wszakże władze Nasze polecane sobie mają wynagrodzić właścicielom (gminom lub osobom pojedynczym) wartość takowej, oznaczoną drogą administracyjną, w miarę tego, o ile do dalszego użycia jest sposobną.

A r t y k u ł II.

Natomiast pozwalamy niniejszem, iż w miejscach, w których na mocy osobnego pozwolenia lub na mocy statutów istnieją korpusy miejskie lub korpusy strzelców, takowe nadal pozostać mają, zastrzegając Sobie odpowiednią rewizyję ich statutów.

haben in der Ueberzeugung, daß die unter verschiedenen Benennungen bestehenden bewaffneten Bürger-Korps, mit Rücksicht auf die über deren Einrichtung und Wirksamkeit gemachten Erfahrungen, einer durchgreifenden gesetzlichen Regelung bedürfen;

dann in der Erwägung, daß das während der letzten Wirren entstandene Institut der Nationalgarde, ungeachtet mancher erspriesslicher und von Uns auch anerkannter Dienste, welche dasselbe an einigen Orten zur Erhaltung der Ordnung geleistet hat, doch im Ganzen weder dem Zwecke, noch der inneren Organisierung nach, als eine mit der nachhaltigen Befestigung der öffentlichen Zustände vereinbare Einrichtung sich dargestellt hat;

endlich in huldreicher Anerkennung der Verdienste, welche sich die zufolge besonderer Bewilligungen Unserer Erlauchten Vorfahren an verschiedenen Orten bestehender Bürger- und Schützen-Korps in Zeiten großer Bedrängniß um Unser Haus und den Staat erworben haben;

über Einrathen Unseres Ministerrathes und nach Anhörung Unseres Reichsrathes beschloffen und verordnen, wie folgt:

Artikel I.

Die unter dem Namen Nationalgarde gebildeten bewaffneten Körper haben, wo sie innerhalb Unseres Reiches noch bestehen, von nun an außer Wirksamkeit zu treten.

Alle diesen Körpern einverleibten Personen sind demnach des ihnen dießfalls obgelegenen Waffendienstes, sowie der etwa darin bekleideten Chargen enthoben.

Die zur Leitung der genannten Körper bestehenden Verwaltungsräthe sind sofort aufzulösen, und die bei denselben befindlichen Akten an die politischen Behörden zu übergeben.

Die im Besitze der genannten Körper, sowie der einzelnen zu denselben einverleibt gewesenen Individuen befindlichen Aerialwaffen sind an jene Waffen-Depots abzuliefern, welche von Unseren Behörden hiezu werden bezeichnet werden.

Dasselbe hat von den auf eigene Kosten angeschafften Waffen zu gelten, welche in die Kategorie der Militärwaffen gehören, jedoch sind Unsere Behörden angewiesen, für diese den nach Maßgabe ihrer Verwendbarkeit im administrativen Wege zu ermittelnden Werth den betreffenden Eigenthümern (Gemeinden oder Einzelnen) zu vergüten.

Artikel II.

Dagegen wollen Wir gestatten, daß in jenen Orten, an welchen zufolge besonderer Bewilligungen oder Statuten Bürger- oder Schützen-Korps bestehen, diese Korps vorbehaltlich einer entsprechenden Revision ihrer Statuten auch fernerhin fortbestehen.

Co do korpusów miejskich i korpusów strzelców w tych miejscach, w których w skutek nowego rozporządzenia, doczasowo takowe w czynności swej zawieszono zostały, pozostawiamy Sobie rozstrzygnięcie, czyli i w jaki sposób takowe czynność swoją znowu rozpocząć mogą.

Miejscom, które dotąd pozwoleniem podobnem nie były zaszczycone, udzielimy takowego według Naszego uznania.

A r t y k u ł I I I .

Wykonanie niniejszego Naszego rozporządzenia, polecamy Naszemu Ministrowi spraw wewnętrznych, i upoważniamy go do wydania potrzebnych w tej mierze rozporządzeń. W szczególności nakazujemy mu, ażeby czynności, dotyczące się reorganizacji wyż wspomnianych korpusów miejskich i korpusów strzelców, tudzież rewizji ich statutów, w sposób stosowny rozpoczął, i w porozumieniu się z Naszym Ministrem wojny, odpowiednie wnioski uczynił.

Dan w Naszem cesarskiem głównem i stołecznem mieście Wiedniu, dnia dwudziestego drugiego miesiąca Sierpnia roku tysiąc ośmset pięćdziesiątego pierwszego, Naszego panowania w roku trzecim.

Franciszek Józef.

**Schwarzenberg. F. Krauss. Bach. Thinnfeld. Thun.
Csorich. K. Krauss. Baumgartner.**

Was die früher bestandenen Bürger- oder Schützen-Korps der Orte betrifft, wo selbe in Folge neuerer Verfügung zeitweilig außer Wirksamkeit gesetzt wurden, so behalten Wir Uns vor, zu entscheiden, ob und in welcher Weise deren Reaktivirung stattzufinden haben wird.

Die Ertheilung neuer solcher Bewilligungen für Orte, welche hiermit bisher nicht ausgezeichnet waren, behalten Wir Uns ausschließlich bevor.

Artikel III.

Mit der Ausführung dieser Unserer Verfügung wollen Wir Unseren Minister des Innern bepflichtet haben und ermächtigen ihn zur Erlassung der hierzu nöthigen Verfügungen. Insbesondere tragen Wir ihm auf, die Behufs der Reorganisirung der obgedachten Bürger- und Schützen-Korps und der Revision ihrer Statuten zu pflegenden Verhandlungen in geeigneter Weise einzuleiten und Uns die sachdienlichen Anträge hierüber nach gepflogenem Einvernehmen mit Unserem Kriegsminister zu erstatten.

So gegeben in Unserer kaiserlichen Haupt- und Residenzstadt Wien am zwei und zwanzigsten des Monates August, im Jahre Eintausend achthundert ein und fünfzig, Unserer Reiche im Dritten.

Franz Joseph.

Schwarzenberg. Ph. Krauß. Bach. Thiunfeld. Thun. Esorich.
K. Krauß. Baumgartner.

